ALTINŞEHİR

ADANA

KENT KÜLTÜRÜ VE SANAT DERGİSİ

OCAK - ŞUBAT 2013

SAYI:12

ECZACILIK FAKÜLTESİ VE ALTINŞEHİR

Oyla (1 vote)

Bugünlerde Adana'da yeni üniversiteler ve yeni fakülteler açılıyor. Çok sevindirici...
Dergimiz ise basılı bir yayın organı olmaktan ayrılıp, digital dünyada yaşamayı tercih etti.
İlk digital sayımızda ben, kuruluşuna şahit olduğum 2 fakültenin yöneticileri arasında gördüğüm farkı anlatmaya çalışacağım. Kısaca...
Fakültenin biri Eczacılık... Diğeri ise uzaktan da olsa sanatla ilgisi olan bir dalda eğitim veriyor.
İkinci fakültede ben de ders anlatıyorum.
Benim ders anlattığım fakültenin açılış töreninde, (okulun sanatla olan ilgisini vurgular diye düşünerek) şövaleler üzerinde bir sergi açalım önerisinde bulunmuştum. Masrafsız bir şey... Kabul edilmedi.

ÇOCUĞUM HANGİ FAKÜLTEYE GİTSİN?

Ama geçenlerde Eczacılık Fakültesi dekanlığına atanan diğer yönetici, "Fakülteyi oluştururken Adana'nın ilk eczanesinin bir modelini hazırlayarak, fakülte içinde eczacılık müzesi yapmak istiyorum. Ayrıca bir de sergi salonu yapsak mı?" diye bir teklifle geldi. Açılırken yörenin şifalı bitkilerinin fotoğrafları ile başlayan sergiler yapılacak, sonradan devam edip gidecekti. Eczacı aynı zamanda bir sanatçı olmalı diye düşünüyordu herhalde.
Kendisi zaten, hiç zorunlu olmamakla beraber sanat eğitimi de almıştı. Ve zannederim başında bulunduğu fakülteyi kurarken diğerlerinden farklı düşünmesinin nedeni de; almış olduğu bu farklı eğitimdi.
Bir an düşündüm... Acaba üniversiteye girme aşamasında olan bir çocuğum olsa bu iki güzide fakülteden hangisine gitmesini öneririm? Çocuğum sanatı ve hayatı hangisinden daha iyi öğrenir?
Tam bunu düşünürken dergimiz aklıma takıldı. 2yılı geçti yayınlamaya başladığımız, okunacak, okunduktan sonra saklanacak bir kent kültürü ve sanat dergisi yapmaya çalışmıştık. Bu söz aslında hedef kitlemizi de ortaya koyuyordu. Araştırdım baktım Eczacılık Fakültesi Dekanı bizim abonelerimizden biri.

500 BİNDEN BİRİ OLUN!

Ama artık Altınşehir Adana'yı basılı bir yayın organı olarak çıkaramayacağız. Bu elbette ki üzücü...
En güzel olsun diye uğraş verdiğimizden olacak, maliyeti öylesine yüksek ki, İnterkey ile birlikte bir sosyal sorumluluk projesi olarak başladığımız bu işi, reklam desteği alamamamız nedeniyle, sadece digital ortamda devam ettirmeye karar verdik. Artık Google hazretlerine "Altınşehir Adana" yazdığınızda yaklaşık 500 bin okuyucudan biri olabiliyorsunuz. Adana ile ilgili yeni bilgi ve öyküler için buluşabiliyoruz. Böylece sizler Altınşehir Adana'dan mahrum olmayacaksınız. Bizler ise ekonomik olarak rahatlayacağız.
Bu arada bir kaç hafta önce yaşadığım bir anımı sizle paylaşmak istiyorum;
Kentimizin hatta ülkemizin en büyük sanayi tesisinin başındaki değerli yöneticiyle bir dostumun yanında karşılaşmıştım. Yanında da asistanı vardı. Tanışma seremonisi sırasında asistan "Altınşehir'i okuyor ve çok beğeniyoruz. Kutlarım." dedi... Ayrılınca listeye baktım. O sanayi kuruluşu dergimize abone değildi, çok beğenmelerine rağmen abone değillerdi, ama biz her sayıyı aksatmadan o büyük sanayi kuruluşuna göndermiştik.
Bundan sonra www.altinsehiradana.com da buluşmak üzere....

Okunma **1440** defa

Sosyal Paylaşım

Haluk Uygur
E-posta: halukuygur@altinsehiradana.com

Ajansın İçinden (Sayı 12)

Oyla (0 oy)

Derginin Yayın Kurulu Toplantısı'ndan bir kaç gün sonraydı. Uzun süredir hizmet verdiğimiz bir firmayı ziyarete gitmiştim. Gittiğimde şirketin bekleme odasına aldılar.
İşte orada karşılaştım bu sahneyle ve hemen kayda almak istedim. Yayın Kurulu'nda meramımı anlatmak için söylediğim onca kelimeye eş değer bir kareydi...
İşte tam olarak bahsettiğim buydu. Gönderdiğimiz dergiler henüz ilgili kişinin masasına dahi ulaşamamış, ambalajından bile çıkarılmamış halde masaları süslüyordu. İlk sayılardaki yazılarımda bile bu konudan bahsetmişliğim vardır; masaları süsleyen bir derginin ötesinde bir şey olsun istedim hep. Bizden yana da bunu başardığımızı düşündüm ama bu tek taraflı olacak bir şey değil. Sen ne yaparsan yap bunun önüne geçemiyorsun...
İşte bu yüzden daha çok inanıyorum dijital versiyonların işlevinin daha kıymetli olduğuna. Kendi içimizde dahi hâlâ basılı versiyonun bir başka tadı olduğunun söylemleri devam ede dursun; bize hız, ekonomiklik, verimlilik, serbestlik ve kitlelere sınırsız ulaşım imkânı veren dijital versiyonun daha doğru olduğunu savunmaya devam edeceğim...
Yeni yıl ile beraber başlayan yeni yayın dönemimizin ilk sayısının gelecek nesillere faydalı bir doküman olmasını dilerim. Aynı disiplinde bu sene de devam edecek olan dergimizin bu sene sonundaki istatistiklerini de merakla bekliyor olacağız... Umarım herkes için en doğru tercihi yapmışızdır...
Ve her zaman olduğu gibi bu dergi ve Adana için ekstra çaba sarf eden tüm Interkey ekibine; fikirleri, yazıları, fotoğrafları, ve desteklerini esirgemeyen Yayın Kurulumuz'a ve bizimle birlikte bu derginin Adana'ya kazandırılmasında emeği geçen herkese teşekkürler.
İyi Seneler...

Okunma 1096 defa

Sosyal Paylaşım

Mustafa Gökçen
E-posta: mustafa@interkey.com.tr

TÜRK TİYATROSUNUN ÇINARI GENCO ERKAL ADANA'DAYDI...

Yazar Metin Bahçıvan

yazı boyutu | Yazdır | E-posta | Add new comment

Oyla (1 vote)

Genco Erkal Kimdir ?

İstanbul Üniversitesi'nin Psikoloji bölümünü bitiren Genco Erkal, 1959 yılından başlayarak Türkiye'nin önemli özel tiyatro topluluklarında oyuncu ve yönetmen olarak çalıştıktan sonra, 1969 yılında, bugün de sanat yönetmeni olduğu Dostlar Tiyatrosu'nu kurdu.

Gorki, Brecht, Sartre, Peter Weiss, Steinbeck, Havel, Tankred Dorst gibi yabancı yazarların yanı sıra, Aziz Nesin, Haldun Taner, Nazım Hikmet, Can Yücel, Refik Erduran, Vasif Öngören, Orhan Asena, Behiç Ak gibi Türk yazarlarının oyunlarını yönetti. Roman, öykü, şiir gibi değişik türlerden tiyatroya uyarlamalar yaptı, oyunlar çevirdi.

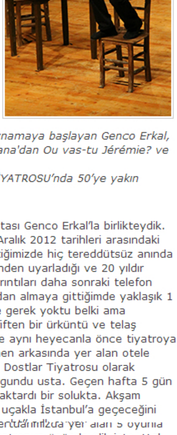
Çeşitli ödüller kazandığı ünlü rolleri arasında Aslan Asker Şvayk, Gogol'un Bir Delinin Hatıra Defteri, Brecht'in Galileo'su, Maxwell Anderson'un Yalınayak Sokratesi, Nâzım Hikmet'ten Kerem Gibi, Can Yücel'den Can sayılabilir. Senfonik konserlerde Prokofiev'in Peter ile Kurt, Stravinski'nin Askerin Öyküsü, Fazıl Say'ın Nâzım adlı yapıtlarını anlatıcı olarak seslendirdi.

Önemli uluslararası film festivallerinde gösterilen ve birçok ödül kazanan At, Faize Hücum, Hakkâri'de Bir Mevsim, Camdan Kalp filmlerinin başrolünde oynadı. TRT Televizyonu için Haldun Taner'in ünlü müzikli oyunu Keşanlı Ali Destanı'nı yönetti ve oynadı.

Değişik yıllarda birçok kez "yılın en iyi erkek oyuncusu", "en iyi tiyatro yönetmeni"seçildi, yaşam boyu başarı ödülleri kazandı. 1992 ve 1983 yıllarında "en iyi sinema oyuncusu" olarak Antalya Film Festivali'nde iki kez Altın Portakal aldı.

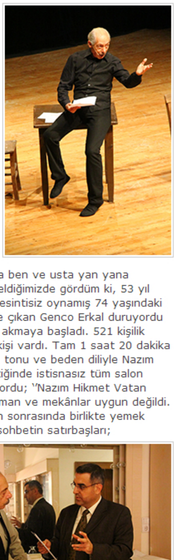
1993–1998 yılları arasında, Paris'te ve Avignon Festivali'nde Fransızca da oynamaya başlayan Genco Erkal, üç Fransız yapımında rol aldı: Nâzım Hikmet'ten Sevdalı Bulut, Philippe Minyana'dan Ou vas-tu Jérémie? ve Paulo Coelho'nun ünlü romanından uyarlanan Simyacı.

1969 yılında kurduğu ve halen sanat yönetmenliğini sürdürdüğü DOSTLAR TİYATROSU'nda 50'ye yakın oyunda oyuncu ve yönetmen olarak görev aldı.

On dördüncü 13 kare sanat festivalinin davetlisi olarak Adana'ya gelen tiyatro ustası Genco Erkal'la birlikteydik. Festival programını oluştururken 2 ay öncesinde telefonla görüştüğümüzde, 4–8 Aralık 2012 tarihleri arasındaki yoğun festivalin açılış etkinliği olarak kendisini aramızda görmek istediğimizi belirttiğimizde hiç tereddütsüz anında "Elbette gelirim" yanıtını aldık. O anda oyunu da belirledik; Nazım Hikmet'in şiirlerinden uyarladığı ve 20 yıldır sergilediği "İnsanlarım"adlı oyunuyla gelecekti. Program ve organizasyonla ilgili ayrıntıları daha sonraki telefon görüşmelerimizde tamamladık. 4 Aralık Salı günü saat 14.40 sularında Havaalanından almaya gittiğimde yaklaşık 1 saatlik bir rötar olduğunu öğrendim. Akşam saat 20.00'deki oyun için paniklemeye gerek yoktu belki ama festivalin açılış yoğunluğu ve büyük ustanın titizliği ve duyarlılığını bildiğimden hafiften bir ürküntü ve telaş halindeydim. Nihayet 15.45 sularında ustayı aracıma alıp otele doğru yöneldiğimde ayrı heyecanla önce tiyatroya uğramak istediğini, dekor, ışık ve ses sistemini ayarladıktan sonra tiyatronun hemen arkasında yer alan otele gitmek istediğini belirtti. Kıracı olarak bulunduğu Muammer Karaca Tiyatrosu'ndan Dostlar Tiyatrosu olarak çıkarıldıklarını ve şu anda salonsuz olduklarını aktardı hemen. Kırgın, üzgün ve yorgundu usta. Geçen hafta 5 gün üst üste 5 farklı oyunu sergilediklerini seyircinin yoğun ilgisiyle hayat bulduklarını aktardı bir solukta. Akşam Adana Büyükşehir Tiyatro Salonu'nda sergileyeceği oyunun ardından yarın sabah uçakla İstanbul'a geçeceğini sergileyebilecekleri yer bulduklarını aktardı: "Şu anda tamamen tiyatrosuzlaştık" değerlendirmesinde bulundu. Kiraya verdiği oyunda hemen her gün bir yerde olmak üzere tüm Türkiye'yi dolaşıyoruz" dediği sırada tiyatronun önündeydik işte. Hızlı adımlarla salona doğru yöneldiğimde kapıdan itibaren tüm çalışanlarla el sıkışarak merhabalaştığını ve uzun yıllardır tanışan bir dost edasıyla sohbet ettiğini gördüm. Hemen sahneye çıktık birlikte. Gayet sakin ve tempolu biçimde tüm sahneyi adımladı, perdeyi inceledi. Teknisyen Cahit'i çağırıp ışık ve ses sistemi üzerine bilgi aldı. Yanında taşıdığı telsiz mikrofonu denemek istediğini söyleyince şu anda bunun mümkün olmadığını belirtti teknisyen Cahit. Çünkü festivalin açılışı için fuayede ses sistemi kuruluyordu ancak açılıştan sonra yani saat 18.30 sularında telsiz mikrofonu deneyebilecektik. Sahnede kullanacağı masa ve iki adet sandalye aramaya başladık. Dönemi yansıtması amacıyla tamamen ahşap ve eski tip masa ve sandalye arıyordum. Tiyatronun dekor ve aksesuarları arasında tam istediği gibi bir masa bulamayınca yüz ifadesinden mutsuzluğu ve huzursuzluğu hemen belli oluyordu. Mustafa'nın yönlendirmesiyle AGSM' ye koşturduk. Orada bulduğumuz masa küçük kalınca aklımıza Cafe Tiyatro geldi, aracımızla hemen oraya yöneldik. Ustayla birlikte içeri girdiğimizde masa ve sandalyeleri bulmuştuk işte. Yüzüne bir gülümseme oturdu yine, rahatlamıştı. Arkadaşlardan masayı salona götürmelerini rica edip otele vardığımızda saat 17.45 olmuştu bile. 1 saat kadar dinlenmek istediğini sonrasında hemen salona geçip hazırlık yapması gerektiğini Atatürk parkına kadar olan "Sanat Sevgidir" yürüyüşüne katılamayacağını üzülerek belirtti.

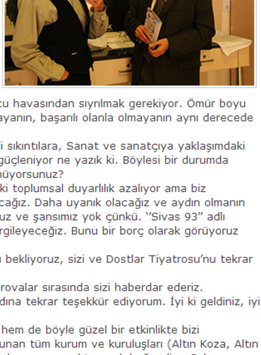
Saat 18.00'de festivalin açılış konuşmaları fuayede başlamıştı işte. Festivalin sanatçı konukları ve Adana'lı sanatseverler doldurmuştu tiyatronun önünü. Protokol konuşmaları başlayınca bir yandan da davetileri, katılımcıları izlemeye başladım bir kenardan. Usta yönetmen Ali Özgentürk'le yaptığımız söyleşideki bir sözü geldi aklıma "Hangi etkinliğe gitsem aynı yüzlerle karşılaşıyorum...". Gerçekten de böyle miydi ne?.. Bu da çok doğal galiba; 1,5 milyonluk kent merkezinde bir avuç sanat üretenleri ve her etkinliği takip etme çabasında olan birkaç yüz kişilik bir kitle var işte. Turhan Selçuk Sergisi'nin açılışının ardından tüm katılımcıların coşkulu "Sanat Sevgidir" yürüyüşü Atatürk Parkı içindeki 75.yıl sanat galerisine değin sürdü. Ben ve tiyatrocu arkadaşlarımız elimizde afiş ve dövizlerle katıldık. Özcan Ağaoğlu'nun etkileyici ve görkemli fotoğraf sergisi "İranabak"ı izlerken telefonum çaldı. Genco Erkal usta tiyatro salonuna geçmeliydik. Saat 19.00 sularında salondaydık. Masa ve sandalyeler sahnedeydi. Işık sistemi kurulmuştu. Telsiz mikrofonu denedik, sorun yoktu. Teknik olarak hazırdık artık. 53 yıldır aktif tiyatro yapan büyük çınarımız Genco Erkal, gayet sakin görünmesine karşın ruhen kendini hazırlıyordu. Kıyafetini usulca çıkardı kılıfından, bir yandan sahne kostümünü giyinirken replikleri (şiirleri) mırıldanıyordu. Saat 20.00'de tiyatro salonunda protokol konuşmalarının ardından Altın Oran grubunun hazırladığı "Torosların Nadide Çiçekleri " adlı slâyt gösterisi başladı. Yaklaşık 20 dakikalık gösterinin ardından kırmızı perdenin hemen arkasında ben ve usta yan yana duruyorduk. 20 saniye sonra sahneye çıkacak ve oyun başlayacaktı. Göz göze geldiğimizde gördüm ki, 53 yıl boyunca yüzlerce kez sahneye çıkmış ve birazdan sergileyeceği oyunu 20 yıldır kesintisiz oynamış 74 yaşındaki usta oyuncu yoktu artık. O anda 21 yaşında ilk kez profesyonel anlamda sahneye çıkan Genco Erkal duruyordu yanımda. Trans halinde doğruca sahneye yürüdü ve denizini arayan bir nehir gibi akmaya başladı. 521 kişilik tiyatro salonu ağzına kadar doluydu. Ek sandalyeler konulmuştu ve salonda 550 kişi vardı. Tam 1 saat 20 dakika kesintisiz süren oyunu pür dikkat izliyordu herkes. Usta oyuncu kendine özgü ses tonu ve beden diliyle Nazım Hikmet'in şiirlerine can veriyordu. Aktikça coşan bir büyük nehir gibiydi. Oyun bittiğinde istisnasız tüm salon ayaktaydı. Alkışlar üzerine tekrar çıktı sahneye ve her zaman olduğu gibi haykırıyordu; "Nazım Hikmet Vatan hainliğine devam ediyor hâlâ..." Özel bir zaman ayırarak birebir bir röportaj için zaman ve mekânlar uygun değildi. Ancak saat 15.45'deki buluşmamızdan itibaren görüştüğümüz her fırsatta ve oyun sonrasında birlikte yemek yediğimiz sire boyunca olmak üzere epeyce sohbet etme fırsatı bulduk. İşte bu sohbetin satırbaşları;

M.Bahçıvan: Adana'ya ilk gelişiniz yani ilk turneniz hangi yıldaydı, Dostlar Tiyatrosu olarak mı geldiniz?

G.Erkal: Adana'ya ilk kez 1966 yılında Kenterler'le (Kent Oyuncuları) birlikte geldim. Ancak 1969 yılında kurduğumuz Dostlar Tiyatrosu olarak da defalarca geldik Adana'ya. Adana'nın ve Çukurova 'nın bizdeki yeri her zaman farklı olmuştur. Her gelişimizde büyük bir coşku ve heyecanla karşılaştık, kucaklaştık. Son yıllarda hemen her yıl en az 1–2 kez geliyoruz Adana'ya.

M.Bahçıvan: Dostlar Tiyatrosu 43.yılını kutluyor. Bu Türkiye ölçeğinde ciddi bir saygı duyulması gereken bir başarı. Bu başarınızın sırrı nedir? Bu kadar uzun soluklu olabilen birkaç kapandığı bir süreçte bu denli soluklu olabilmeyi neye bağlıyorsunuz?

G.Erkal: Evet, Türkiye'nin en eski 3.özel tiyatrosuyuz. 1963 yılında kurulan Ankara Sanat Tiyatrosu'nun ilk oyuncularındanım. Ardından 1966 yılında İstanbul'da kurulan Kenterler'de oynadım. 1969 yılında da Dostlar Tiyatrosu'nu kurduğumuza göre yaşamını sürdüren en eski özel 3 tiyatrodan biriyiz. Bu bizim için onur verici bir şey belki ama ülkemiz için üzücü bir durum. Demek ki, özel tiyatroların yaşama şansı gittikçe azalıyor artık. Bizim başından itibaren bir siyasal ve sanatsal çizgimiz var, bu çizgiden ödün vermeden yerelden evrensele ulaşan bir hümanizmayla kendimizi geliştiriyoruz. Tiyatroların ve seyircilerin azaldığı bir süreçte hâlâ Türkiye'nin en fazla turne yapan tiyatrosu olduğumuza göre; yaşlanan seyirci kuşağının yanında yeni kuşaktan da seyirciyi kucaklayabilmişiz demek ki.

M.Bahçıvan: Ekim ayında Çukurova'da konuk ettiğimiz Sayın Ferhan Şensoy'da (Ortaoyuncular) olduğu gibi sizde de (Dostlar Tiyatrosu'nda) aynı misyonu görüyoruz; Türk Tiyatrosu'nu yeni oyunlar ve yazarlarla tanıştırmak. Gördüğüm kadarıyla henüz Türk tiyatro sahnelerinde yer almamış birçok oyunu ilk kez siz sundunuz.

G.Erkal: Evet, uzun soluklu olabilen 4–5 tiyatronun en temel farkı da bu belki. Biz Dostlar Tiyatrosu olarak Türkiye'de hemen hemen hiç bilinmeyen ya da oynanmayan oyunları aldık repertuarlarımıza. Dolayısıyla kendimizi ve tiyatromuzu sürekli geliştirmeyi ve zenginleştirmeyi hedefledik.

M.Bahçıvan: Dostlar Tiyatrosu'nun son 15 yılına baktığımızda "Sivas 93" gibi kadrolu bir oyunu pek göremiyoruz. Halen sergilediğiniz 5 oyuna baktığımızda genelde tek veya iki kişiliktir. Bu tercih neden?

G.Erkal: Bu doğal koşulların getirdiği bir tercih oldu ne yazık ki. Elbette ekonomik nedenler vardır ancak asıl neden profesyonel anlamda oyuncu bulamamak. Deneyimli tiyatrocu arkadaşların hepsi kendini TV dizi işine verdiğinden tiyatro yapmıyor, yapamıyorlar. Herhangi bir dizide yer almıyor olsa bile gelen fırsatı kaçırmayayım diye tiyatrolarda görev almıyorlar. Aslında tiyatro kökenli olup da sadece dizilerde yer alanları gördükçe üzülüyorum. Diyorum ki, "Bu güzel oyuncuların sahnede de yer alması lazım", "Tiyatro bizim er meydanımızdır..." Türk Tiyatrosundaki oyuncularımız aslında dünya çapında rekabet edebilecek düzeyde. Ancak tiyatro yapılanmaları, yönetmelikler konusunda ciddi sıkıntılarımız var.

M.Bahçıvan: Yeri gelmişken soruyum o zaman. Sizce Türk Tiyatrosu'nun en temel sorunları nelerdir ve neler yapılmalıdır?

G.Erkal: En somut olarak İstanbul gibi bir metropolde bizim yaşadığımız bir salon sorunumuz var. Arsanın ve binanın ciddi bir rant olarak görüldüğü bu ortamda özel tiyatroların kendi salonlarını oluşturabilmesi artık kesinlikle mümkün değil. Bu konuda devletin ciddi bir desteğine ve yeni yasa ve yönetmeliklerine gereksinim duyulmakta ama açıkçası çok da umutlu değilim. Kendi salonlarını koruma çabası içinde olan Kenterler'e ve SES 1885 gibi Türkiye'nin en eski salonunu koruma cengâverliğini gösteren Ferhan Şensoy'a saygı duyulmalı. Hatta salt bu yüzden özel destek verilmelidir. Öte yandan çok sık müdahaleye maruz kalan Devlet Tiyatroları'nın ve Şehir Tiyatroları'nın daha özerk bir yapıya kavuşturulması ve daha dinamik bir mekanizmaya dönüştürülmesi zorunludur. Memur oyuncu havasından sıyrılmak gerekiyor. Ömür boyu aylık gelir sağlama şeklinde kadro düzenlemesi ve çalışanla çalışmayanın, başarılı olanla olmayanın aynı derecede karşılık alıyor olması çok büyük haksızlık.

M.Bahçıvan: Ülkemizin yaşadığı sürece; ekonomik ve siyasal ciddi sıkıntılara, Sanat ve sanatçıya yaklaşımdaki olumsuzluklara baktığımızda kara cehalet her geçen gün daha da güçleniyor ne yazık ki. Böylesi bir durumda Özelde Tiyatro genelde sanat adına ne yapılması gerektiğini düşünüyorsunuz?

G.Erkal: Bu süreci tüm toplum olarak yaşayarak büyüyeceğiz. Belki toplumsal duyarlılık azalıyor ama biz sanatçıların böyle bir lüksü yok. Her zamankinden daha çok çalışacağız. Daha uyanık olacağız ve aydın olmanın sorumluluğu ve bilinciyle uyaran, uyandıran olacağız. Başka yolumuz ve şansımız yok çünkü. "Sivas 93" adlı oyunumuzu, Sivas katliamının 20. yılında yeniden düzenleyerek sergileyeceğiz. Bunu bir borç olarak görüyoruz çünkü.

M.Bahçıvan: Bu güzel projenizde ilk turnenizi Adana'ya yapmanızı bekliyoruz, sizi ve Dostlar Tiyatrosu'nu tekrar aramızda görmek istiyoruz.

G.Erkal: Bundan büyük mutluluk duyarız. Elbette gelmek isteriz, provalar sırasında sizi haberdar ederiz.

M.Bahçıvan: Adana'lı sanatseverler ve Altınşehir Adana Dergisi adına tekrar teşekkür ediyorum. İyi ki geldiniz, iyi ki varsınız.

G.Erkal: Ben teşekkür ederim. Hem böyle güzel ağırlandığımız için hem de böyle güzel bir etkinlikte bizi seyircimizle buluşturduğunuz için. Bu önemli festivalde katkıda bulunan tüm kurum ve kuruluşları (Altın Koza, Altın Oran ve diğer grupları) tebrik ediyorum. Ayrıca derginizi ilk kez okudum ve gerçekten çok beğendim. Çok profesyonelce buldum. Emeği geçenleri kutluyorum.

Okunma 512 defa

Kategori Sayı 12(Ocak - Şubat 2013)

Sosyal Paylaşım

Metin Bahçıvan
E-posta:
metinbahcivan@altinsehiradana.com

ADANA'DAKİ ZEUGMALAR

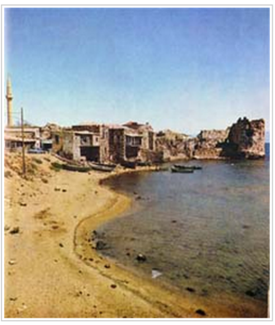
Yazar Haluk Uygur

yazı boyutu | Yazdır | E-posta | Add new comment

Oyla (0 oy)

Zeugma Antik Kenti'nden çıkarılan mozaikler Gaziantep'i dünyaca önemli bir kent yaptı. Acaba Adana'da da mozaikten zengin kentler yok mu?

YUMURTALIK-AEGEA-HYEGEA

Yumurtalık Adana'nın şirin ve küçük bir ilçesi... Eski ismi Ayas. Bu ismin Aegea isminden , Aegea'nın da Hyegea'dan türediği zannediliyor. Bugün küçük bir ilçe ama geçmişte kendi adına paralar basabilecek kadar büyük olan Yumurtalık'ı bir kaşif ruhuyla yeniden gezmek üzere ilçeye gidiyorum. Kaşif ruhuyla gezmek de ne demek? Kaşif; keşfeden kişi demek, yani bu gezide bilinmeyen bir şeyler bulmalıyım. Bulacaklarımın yeni olduğunun görülmesi için ise, eskiden bilinenlerin ne olduğuna da şöyle bir göz atmak gerek tabiî ki.... Yumurtalık'ta antik bir limanın olduğu ve ünlü gezgin Marko Polo'nun bile en az iki kez bu limana uğradığını biliyoruz. Bu limanı koruyan iki kale bekçiliğine hâlâ devam ediyor. Liman Kale ve Ada Kale... Ada Kale'ye "Kız Kalesi" diyenler de var. Diğer bir kale de ilçenin batı kenarında bulunuyor ve "Süleyman Kulesi" ismiyle çağrılıyor. Ayrıca kentin orta yerinde bir parkta Sütunlu Cadde var.

MOZAİK HAZİNESİ

Ama ben bunların dışında sahilde bir yerlerde dolaşırken ilginç bir şeyle karşılaşıyorum; Belediye bir yürüme alanı oluşturmak için sahilde çalışma yapmış. Haliyle kenarda 2 metre kadar yükseklikte topraktan bir set oluşmuş. İlk bakışta bir toprak yığını gibi görünen yükseltiye dikkatle bakınca aradığım keşfi buluveriyorum. Toprak yüzeyinin hemen 1 metre altında sahil boyunca uzanan ve bir binanın zemini olduğu hemen anlaşılan bir doku... Elimle toprağı biraz karıştırıyorum inanılmaz bir şey; zemin dediğim yer bir mozaik , üzerinde de balık motifleri bulunuyor. Yani bulduğumu düşündüğüm şey bir mozaik hazinesi... Bulduğumu düşündüğüm şey dedim, yanılmışım. Belediye'ye haber verdiğimde onların zaten burayı bildiklerini, korumak için ellerinden geleni yaptıklarını, üstelik başka bir yerde yapılan kazıyla çok güzel bir mozaik çıkardıklarını öğreniyorum. Tabiî ki hemen ortaya çıkarılan mozaiği görmeye gidiyoruz. Bozulmasın diye üzeri hafifçe kapatılmış. Fotoğraflarını görüyorum... Birbiriyle güreş tutan iki pehlivan, kolunda sepeti ile bir melek... Bir de başka bir melek, o da bir bez parçasını yelkenli yapmış, balık avlamaya çıkmış. Ama sıkı durun bir de arada balıklar var, benim sahil kenarında gördüğümün aynısı... "Allahım acaba sahilden buraya kadar uzanan bir mozaik eser mi var?" diye düşünmeden edemiyorum. Öyle olmasa bile Yumurtalık'ın her yerinden mozaik çıkacağı kesin. Bence burası yeni bir Zeugma... Hemen kitaplara sarılıyorum. Elime Almanca bir yayın geçiyor, Aegea'yı anlatan... Yayın Aegea'yı anlatırken bol bol mozaikleri anlatıyor. İşte size o yayından bazı çeviriler.

ANAVAZARBA-ANAVARZA-DİLEKKAYA

Bundan 15-20 yıl kadar önceydi. Adana Valiliği'nin yaptığı yıllık için fotoğraf çekiyoruz. Bize köy hizmetlerinden şoförü ile birlikte bir araç tahsis etmişlerdi. Anavarza'da fotoğraf çekeceğiz. Araç Anavarza Antik Kenti'nin bulunduğu Dilek Kaya köyüne gelince, şoföre "Buranın bir kadın bekçisi varmış, hadi oraya gidelim "dedim. Ama şoför kendisinin oraya gitmek istemediğini beyan etti. Şaşırdım ve ısrarla sordum..." Niye?

DELİ KADIN

O "niye"nin cevabı şöyle; "Birkaç yıl önce Köy Hizmetleri olarak buranın yolunu açacağız. Ben de o günlerde greyder sürüyorum. Bizi buraya gönderdiler. Yolu açarken greyderin bıçağı hafifçe yandaki tarihî taşa değdi ve taş kırıldı. Bu bekçi kadın bunu görünce tüfeği kaptığı gibi üzerime yürüdü... Bir taraftan 'Acımıyor musun lan bu değerlere' diye bağırıyor, diğer taraftan tüfeğini ateşlemeye hazır hale getiriyor. Deli o kadın..." Meğer o kadına deli diyen ilk kez bizim şoförümüz değilmiş. Daha önce de yeni evli genç bir kadınken, köye bir ev yaptıracağı sırasında da aynı suçlamayla karşılaşmış. Kocası Anber ile köye bir ev yapmak istemişler ve temel için toprağı biraz kazmışlar, bir de bakmışlar ki bir mozaik... Bozmaya kıyamamışlar, nasıl olsa arsaları büyük , yani evin yeri değişebilir. Başka yeri kazmışlar bu defa başka bir mozaik çıkmış. Üçüncü kez kazmadan önce bu mozaikleri müzeye haber vermeye karar vermişler. Tüm köylüler kendilerine "Deli" demiş.; "Deli şimdi müzeye haber verirsen, tüm arazini elinden alırlar. Ev de yapamazsın."

DELİYİ BEKÇİ YAPMIŞLAR

Buna rağmen onlar deliliklerini göstermiş ve müzeye haber vermişler. Müze gelmiş eserlerin çok ama çok değerli olduğunu söylemiş. Kendilerine de uygun bir ev yeri göstermişler, üstelik karı kocayı ören yerine bekçi olarak atamışlar. İşte bizim şoförün deli dediği kadın bekçinin öyküsü. O kadının ismini merak edenlere de söyleyeyim; Hatun Dilci... Ama bizim öykümüz konumuz gereği mozaiklerle ilgili. Ben daha sonraları bir çok kez Anavarza'ya gittim. Bir çok kişiyle dost oldum. Hatta bazen sırdaşları. Yani bazıları artık sırlarını da söylemeye başladı. Öğrendim ki evini yaparken mozaiklere rastlayan sadece Dilci ailesi değil. Bir çok evin altında mozaik var aslında. Haliyle sordum; "Siz niye müzeye haber vermediniz?" Ve cevap; "Biz deli miyiz?" Şimdi de kendi kendime soruyorum; "Acaba Anavarza'nın altında yeni bir Zeugma olmasın?"

Daha sonra bu deli kadının bahsettiğim o evini önemli yazarımız Yaşar Kemal ziyaret etti ve ünlü İnce Memed romanına orada başladı. Unutmayınız İnce Memed bir Anavarza betimlemesiyle başlar.

MAPSOSHESTİA-MİSİS-YAKAPINAR

1956 yılında Prof. Dr. Thedor Bosert ve Dr. Ludwig Buddle günümüzde Misis veya Yakapınar olarak bilinen beldede yaptıkları basit bir araştırma sonucu önemli bir mozaik buldular. Kurucusu Mapsos'a izafeten Mapsos'un evi anlamına gelen Mapsoshestia Antik kentine ait 4. Yüzyıldan kalma bu görkemli mozaik bir tapınağın tabanını süslüyordu. Masa şeklinde bir kafesin etrafında 23 adet kuş ve evcil hayvanın resmedildiği bu mozaikten başka da çevrede bol miktarda mozaik parçaları çıkmıştı. Prof. Dr. Bosert; yardımcısı Halet Çambel ile birlikte Karatepe Antik Kentini de bulan, Hitit Hiyeroglif yazılarının okunmasını sağlayan efsanevi arkeolog. Almanya doğumlu olması ve isminin yabancı olmasına aldanmadan, onun bir Türk dostu, hatta ondan öte bir Türk vatandaşı olduğunu aklınızda tutmanızı isterim. Ölümü de 1961 yılında İstanbul'da olmuştur. Eğer Bosert biraz daha yaşayabilmiş olsaydı, Şu an Misis Mozaik Müzesi'nde sergilenen mozaiklerin devamına muhakkak ulaşacaktı.

MİSİS ARTIK KAZILIYOR

Ancak 60 yıl aradan sonra olsa da Yüreğir Belediyesi'nin çabasıyla Misis antik kenti kazılmaya başladı. Üstelik daha ilk kazma ile birlikte bölgede bir sağlık ünitesinin (aeskulapion) bulunduğuna dair ipuçları çıkmaya başladı. Eğer bir yerde sağlık ünitesi varsa o bölge takdir edersiniz ki önemli bir bölgedir. Mozaikler ise büyük kentleri süslemiştir. Bu yüzden 60 yıl arayla yapılan basit kazılar bile bize Misis'te koca bir müzeyi doldurabilecek mozaik eserler olduğunu işaret etmekte. Yani biz Adanalılar bir Zeugma da Misis'ten beklemekteyiz.

ADANİA- ADANUS- ADANA... YANİ TEPEBAĞ

Adana'nın arkeolojik alanda henüz el değmemiş en önemli (ve en büyük) antik yerleşim yeri, tabiî ki Tepebağ'dır. Adana kentinin içinde kalmış bu geniş yerleşim yerinin dünyanın en eski yerleşimlerinden biri olduğu göz önüne alınırsa mozaik açısından buradan da Zeugma kalitesinde buluntular çıkacağı beklenmektedir. Bu beklentinin nedenlerinden birinin kentin nehir kenarında olması, ve mozaiklerinde hamam veya havuz gibi ıslak zeminlere konulması gerçeğidir ama şimdiki Merkez Bankası, bir kilisenin yerine yapılırken bulunan mozaik parçası başka bir Zeugma'nın işaretidir.

EN AZ ÜÇ ZEUGMA

Görülmektedir ki, hiçbir ciddi çalışma yapılmadan bile Adana'da neredeyse kendiliğinden bir müzeyi dolduracak kadar mozaik bulunmaktadır. Ancak maalesef çıkan bu mozaikler dağınık bir şekilde ve korumasız olarak kaderine terkedildiği için dikkati çekmemektedir. Yöneticisi ve halkıyla birlikte biz Adanalılar el ele verip, bahsettiğim bu yerlerde kazılar yaparsak, bir değil en az 3 Zeugma zenginliğinde mozaiğe sahip olabileceğimiz açıktır. Ama biz bugüne kadar hep konuştuk.

Okunma 723 defa

Kategori Sayı 12(Ocak - Şubat 2013)

Sosyal Paylaşım

Haluk Uygur
Website: www.halukuygur.com | E-posta: halukuygur@altinsehiradana.com

İKİ BİLİM İNSANI... MÜLLER VE CARSON... BİRİ NOBELLİ... DİĞERİ DEĞİL...

Yazar Haluk Uygur

yazı boyutu | Yazdır | E-posta | Add new comment

Oyla (0 oy)

Biri milyonlarca hayvan ve insanın ölümüne neden oldu... Diğeri ise tersi, bir çok canın kurtulmasını sağladı... Nobel her zaman doğru kişilere veriliyor mu?

Bu sayımızın Bilim Köşesi'nde sizlere iki bilim insanını birden tanıtmak istiyorum:
Bunlardan biri 1948 yılında Nobel Tıp ödülünü almış bir kimyacı....Erkek...Paul Herman Müller. Diğeri ise Nobel filan alamamış... Bir kadın...Racel Carson.
Bunlardan biri milyonlarca hayvanın ve bir çok insanın ölümüne neden olmuş biri, diğeri ise tersi. Tabiî ki siz hangisi hangisidir niye meraklandınız şimdi. En iyisi burada biraz konu değiştirip, bir dönem sıtma mücadelesinde dahi kullanılmış bir maddeden bahsedeyim.

DİKLORO DİFENİL TRİKLOROETAN

Bir zamanlar insanlar sivrisineklerle bulaşan Sıtma hastalığı nedeniyle kırılırlarmış. Bir zamanlar diye yazdıysam sıtmadan ölme tarihinin çok eski olduğunu zannetmeyin. Bizim gibi ellilerine gelmiş olan kişilerin bile çocukluğu sıtma tehlikesi ile geçmiştir.
İşte yapılan araştırmaların sonucu 1939 yılında yetiştikleri bataklıklara sıkıldığında hiç sivrisinek bırakmayan Dikloro difenil trikloroetan isimli bir madde bulundu. O dönem bu bir devrim sayıldı. Bu maddenin sadece sivrisineklere karşı mücadelede değil, bitkilere zarar veren tüm hayvansal zararlıların mücadelesinde kullanılabileceği görüldü. İnsan üzerinde görülen bit, pire gibi canlılara karşı direk vücutlara uygulandı. Mutfaklara, banyolara sıkıldı. Daha çok kullanılması için bir çok reklam yapıldı.
İnsan tıbbına gösterdiği faydalar nedeniyle bu maddeyi bulan kimyacı Paul Herman Müller'e de 1948 yılında Nobel Tıp Ödülü verildi. Müller bu madde nedeniyle çok zengin oldu.

İSVİÇRELİ KİMYACI

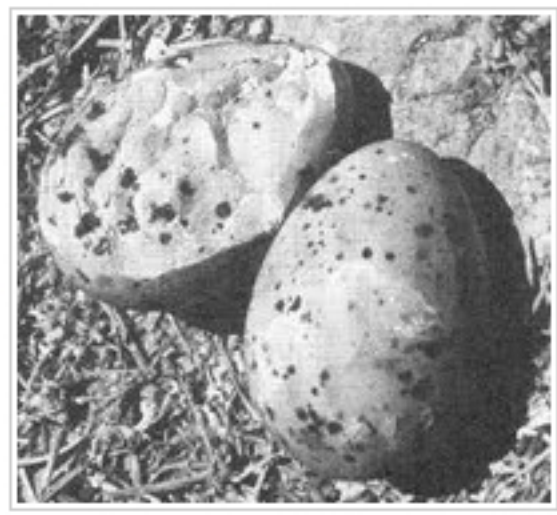
İsterseniz kısaca Müller'in hayatına göz atalım:
1889'da İsviçre'nin Olten kentinde doğan Müller, 12 Ekim 1965'de Basel'de öldü. Dikloro Difenil Trikloroetan'ın böcekler üzerindeki güçlü toksit etkisini bularak 1948 Nobel Tıp Ödülünü almıştır. 1925'ten başlayarak boyalar üzerinde çalışan Paul Hermann Müller ,1935'te böcek ilaçlarıyla ilgilenmeye başladı. Kısa süre sonra bitkilere ve sıcak kanlı hayvanlara zarar vermediğini savunduğu, etkisini uzun süre koruyabilecek, güçlü bir ilaç olan Dikloro Difenil trikloroetan adlı maddeyi buldu.

RACEL CARSON

Şimdi de izninizle diğer kahramanımızdan da bahsetmek istiyorum.
27 Mayıs 1907 tarihinde Pensilvanya'da doğan Carson, 14 Nisan 1964 tarihinde ölmüştür.
1917 yılında, Küçük Rachel babasıyla göl kenarında gezerken ilginç bir doğa olayına tanık olur. Bir kartal, bir tavşanı havada uçururken görür. Racel bunu bir dayanışma olduğunu zannederken, babası ona kartalın tavşanı avladığını ve yemek için yuvasına götürdüğünü anlatır. Evlerine dönerken babası doğada bunun gayet normal olduğunu ve büyük balığın, küçük balığı yutacağını söyler.
Rachel Carson bu olaydan sonra doğada gördüğü her şeyi defterine yazmaya başlar. Böylece hem unutmaz hem de ertesi gün arkadaşlarıyla paylaşabilir. Bu merakı Racel'e üniversitede Zooloji bölümünü seçmesine neden olur. Aldığı eğitimle doğayı ve canlıları korumaya ve incelemeye koyulur.

KARTALLAR NİYE AZALDI?

O yıllarda tarımda kullanılan böcek öldürücü bir ilaç üretilmiştir. Dikloro Difenil Trikloroetan...
Çiftçiler tarlalarındaki zararlılar için bu ilacı bolca ve zevkle kullanmaktadır. Bolca ve zevkle, çünkü bu ilaç tüm zararlıları öldürerek büyük verim artışına neden olmaktadır.
Racel'in dikkatini ilk kez, Amerikan kartallarının sayısının azalması çeker. Kartalların yumurtalarının kabuğu bir nedenle gittikçe incelmektedir. Bu da çabuk kırılıp, üremelerinin durmasına neden olmaktadır.Rachel doğanın dengesini bozan etkenleri bulmak için gece-gündüz çalışır. Ulaştığı ip uçları ise onu Dikloro Difenil Trikloroetan'a götürür. Yıllarca süren araştırmalarının sonucunda bu kimyasalın doğanın tüm dengesini bozduğunu anlar.
Bu maddenin halk arasında bilinen ismi ise, Dikloro Difenil Trikloroetan'ın kısaltılması olan DDT'dir.

DDT'YE KARŞI MÜCADELE

Halkı bu konuda bilinçlendirmek için gazetelere yazılar yazar. Fakat bu yazılar insanların dikkatini çekmez. Bir taraftan da bu işten para kazananlar Carson'a karşı taaruza geçerler. Ama Rachel Carson savaşından vazgeçmez ve doğanın korunmasını, kimyasal böcek öldürücülerin (DDT) kullanılmamasını anlattığı yazılarını kitaplaştırır. "Sessiz Bahar" isimli bu kitap kısa sürede etkisini gösterir. DDT'nin; böcekleri yiyen diğer canlılarda ve bitkileri yiyen insanlarda son derece zararlar yaptığı kamuoyu tarafından kabul edilir.. Hatta bu madde biraz daha kullanılsa bazı canlı türlerinin yok olacağı herkes tarafından anlaşılır. Sonunda DDT Amerika ve bir çok Avrupa ülkesinde yasaklanır(E.D. Kocaman).

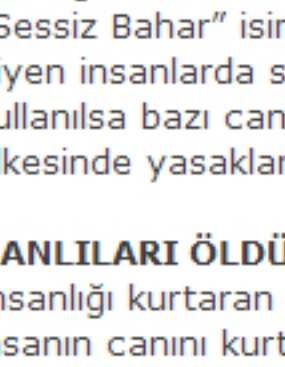
CANLILARI ÖLDÜREN NOBELLİ, KURTARAN İSE DEĞİL!

İnsanlığı kurtaran 100 çevreci listesinin o zamandan beri başında yer alan Racel Carson, milyonlarca hayvan ve insanın canını kurtarmasına rağmen Nobel filan alamamıştır. Hatta Racel; Nobel'e aday bile olamamıştır.
Ama milyonlarca canlının ölümüne neden olan DDT'yi buldu diye Paul Herman Müller'e Nobel Tıp Ödülü verilmiştir. Gerçi bu ödülü başlatan Alfred Nobel'in; dinamiti bulup, milyonlarca insanın ölümüne neden olan bir kişi olduğunu hatırlayınca, düşüncelerimizdeki bu paradoks çözümleniveriyor. Ve kendi kendimize şu soruyu soruyoruz; Acaba Nobeller'den kaç tanesi hak etmeyen kişilere veya kurumlara verilmiştir?

Okunma **462** defa

Kategori Sayı 12(Ocak - Şubat 2013)

Sosyal Paylaşım

Haluk Uygur
Website: www.halukuygur.com | **E-posta:** halukuygur@altinsehiradana.com

MERHABA İSPANYA

Yazar İpek Kobaner

yazı boyutu | Yazdır | E-posta | Add new comment

Oyla (0 oy)

Bu sefer rotam İspanya, belli bir nedeni yok, belki daha önce gitmemiş olmam, belki de merak olabilir. Ailemden de gitmek isteyen yok gibi, eşim "İşim var."diyor, kızım
ve oğlum "Biz gittik."diyor. Sonunda kardeşim Kemal, eşi Ayşegül ve 10 yaşındaki güzel kızları Başak'la güle oynaya düşüyoruz yollara.

Her yerde mutlu Türkler...

İspanya Türkler'in istilasına uğramış durumda, her yerde biz, sadece İspanya'da mı, Avrupa'da nereye gitsem Türkiye'de gibiyim. Hani heryerde gördüğümüz mutlu Japonlar vardı ya, onlar gibi... Madrid sokaklarında Türkçe sürekli kulağımızda, Barselona derseniz yine her yerdeyiz... Ne mutlu bize, bu durum ülke olarak kalkındığımızın bir göstergesi, bir simgesi gibi de görünüyor...

Tarihlerine bir bakış

Madrid, kardeşimin de dediği gibi muazzam binalarıyla çok görkemli, çok etkileyici. Bu etkileyici başkentin oluşmasında, sarayını Toledo'dan Madrid'e taşıyan ve burayı muazzam bir başkent yapan 2. Felipe'nin katkısı unutulmamalı.
Ama 2. Felipe öncesindeki İspanya tarihine biraz bakmak gerek, çünkü orada kendimizden parçalar bulacağız. Kartacalılar, Romalılar, Vizigotlar derken, MS 711 de Kuzey Afrika'dan yola çıkan Berberiler İspanya'ya gelmişlerdi. Başlarında bulunan General Tarık Bin Ziyad'ın ana amacı İslâm dininin yayılması idi. Hatta deniliyor ki, Cebelitarık adı Cibel Tarık'tan gelir, "Tarık'ın Kayası" anlamındadır. Bölgede kısa sürede hoşgörü dini İslâm'ın etkisi hızla yayılmış ve halk tarafından büyük destek görmüştü. Mağribî döneminin İslâmi mimarisi, günümüzde de Cordoba'nın, Granada'nın, Sevilla'nın saraylarında, camilerinde, bahçelerinde bütün görkemiyle kendisini göstermektedir. Buraları ziyaret eden herkes için ama özellikle biz Müslümanlar için tadına doyulmaz bir görsel harmoni oluşturmaktadır.
Biz bir yandan tarihî binaları incelerken, bir yandan tüm bilinen lüks markaların olduğu caddelerde yürürken, bir yandan da İspanyol yemeklerini deneme fırsatı bulduk. Akdeniz ülkesi ve damak tadları bize yakın, kuzey ülkelerinde olduğu gibi aç da kalmadık. Benim kurtarıcım paellalardı, tavuklusu, deniz ürünlüsü bu sebzeli pilavlar annemizin pilavları kadar olmasa da bizi idare etti.

Ekonomileri çok kötü durumdaymış.

Hırsızlık konusunda çok uyarı aldık İspanya'da, merak ettim ekonomilerini. Ekonomik krizle boğuşan İspanyollar'da işsizlik orani %21 'miş. Rehberimiz Lusi'nin anlattığına göre sağlıkta da durumları feciymiş, en erken doktor randevusu altı ay sonraya alınabiliyormuş, bana geçmişimizi hatırlattı, Allah bir daha göstermesin... Avrupa Birliği'ne girmeleri olumsuz etkilemiş onları, zeytin üretimlerine bile kota gelmiş ve daha neler neler...

Katalan damat

Rehberimiz Lusi'den de bahsetmek istiyorum size, halkın Hıristiyanlik'a zorlandığı orta çağda ataları Türkiye'ye göçmüş ve burada yaşamışlar, ta ki Lusi 7 sene önce Katalan bir meslekdaşıyla evlenip İspanya'ya yerleşinceye kadar. Atalarının bizim memlekete gelişleri, Mağribîler'in egemenlik döneminden kalma bir yakınlığımızın olması ve dinî konularda hoşgörü sahibi olmamızmış, bu durum tecrübeyle sabitmiş. Katalan damadı duyunca anlatmadan geçemeyeceğim. Biraz bizim Kayserililer'e benziyorlarmış bu Katalanlar, tamamen ticarî kafalılarmış, herşeyi paraya dönüştürebiliyorlarmış, tüccar olamayacaklar okusun diye (!) uğraşıyorlarmış...!

Eserlerinden çok etkilendiğim ünlü mimar Antoni Gaudi'den bahsetmeden bu yazı bitmez... Yaptığı mimariyle İspanya'ya özellikle Barselona'ya bambaşka bir renk veren,mimarinin sırf dört duvar inşa eden, ihtiyaca cevap veren binalar yapmak değil, o kentin dokusunu kaderini değiştirecek kadar önemli olduğunu gösteren Gaudi, eşsiz bir sanatçı... Ölünceye kadar çalıştığı La Sagra'da Familia ve diğer eserlerı anlatmakla bitmez...
Salvador Dali'siz de bu yazı bitmez ve onun akıp giden zamanı simgeleyen eserlerinden bahsetmeden... İspanya'nın en özgün dahi delisidir ve doğdugu kente yaptığı müze şaşkınlık vericidir.
Farkındayım zil, gül, şal, boğa güreşleri, yel değirmenlerinden hiç bahsetmedim, bilerek bahsetmedim, ben görmek istediklerime baktım ve size de onları anlattım.

Okunma 393 defa

Kategori Sayı 12(Ocak - Şubat 2013)

Sosyal Paylaşım

İpek Kobaner
E-posta: ipekkobaner@altinsehiradana.com

Roma'daki Çukurovalılar

Yazar Mehmet Kobaner

yazı boyutu | Yazdır | E-posta | Add new comment

Oyla (0 oy)

-Söyle esin perim, Kaliopem, Zeus'un kızı,
Say bana Roma'daki saygın Çukurovalılar'ı...

Peresia Artemis Rahibeleri ve Törenleri

-Başta gelen Lokmanlar'dır... Yumurtalıklı...
Hani ilk ayağı ilk ayağa takmışlardı da
Büyük ün kazanmışlardı.
Üstelik para kabul etmezlerdi, fakir fukara garip gurabadan,
Bu nedenle '"Gümüşsüz Doktor " denmişti de, halkın sevgisinde
İmparator Diocletianus'u geçmişlerdi de sonlarını hazırlamışlardı.
Katl kararı çıkmıştı bir kez. Ancak
Ateş yakmadı, ok batmadı tenlerine, su boğmayı reddetti.
İmparator da kafalarını koparmıştı...
Romalılar'sa kıymetlerini bilerek Lokmanlar'ın, hemen Collosium'un yakınında
Vespasian kütüphanesi'ni yapmışlar Lokman Basilikası
Büyük onur kazanmış Roma...

Mitra Rahibi boğa kurban ediyor

Sonra güzel Peresia Artemis Rahibeleri gelir...
Kastabala'da ateşin üzerinde yürüyüp çıplak ayakla
Dağlara koşan çıplak ayakla...
Bahtlarını çizerler çıplak ayakla...

Sonra Mitra Rahipleri'ni unutma...
Babil'den gelmişlerdi de hani...
Kırmızı elbiseleri, sivri külah ve pabuçlarıyla
Kastabala'da boğa keserlerdi Mitra adına...
İnanç merkezi olmuştu da Kastabala
Çok kişi toplamışlardı çevrelerine...
Çok kişi, çok para demekti öğrenmişti
Kral Tarkondiomos da El üzerinde tutmuştu onları...

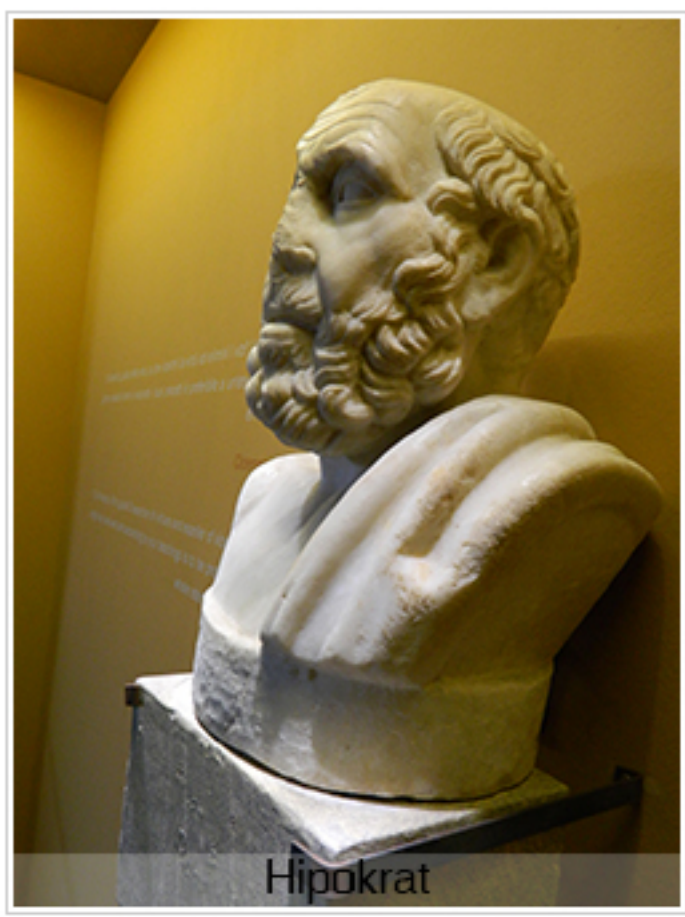
Güveoloğlu'ndan Filippina kızı İsodora
Adana'nın bayındırlığı için çalışmıştı da
Düşman Selevkoslar bile takdir etmişler
Heykelini dikmişlerdi
Ptolemaios olmasına rağmen...

İsis'in Sunağı

Sonra Yumurtalık Asklepeion'un banisi Hipokrat
Kos'lu olsa da
Fahri hemşehrimizdir bizim.
Kollosium'da karşıladı beni..
Yaşam kısa, sanat uzun, fırsatlar geçici derken
'Kötülere zanaatımı öğretme dedi '

Sonra bir köle kız Kolosium çıkışında yolcu etti beni
Elinde kupa içinde Melis...
Canım Melis, karlı Melis..
Keçi peyniri, bal, yumurta...Gustatio yani
Ekin vermez denize karşı
Geniş ağızlıklı sağraklarda

Karıştırıp dinlendirmiş köle kız
Bahtından buruk tat koymuş sağrağa...
Çukurova'dan tutsak edilip satılıvermiş Roma'ya
Ayağındaki demir halkalar, boynunda demir tasma...
"Sizden ricam var "dedi yavaşça
"Annem Misis'te oturur köprünün yanındadır evi...
Kızın Laudacia iyidir hoştur, hanım olmuştur Roma'da
Altın kolye, altın bilezik, altın yüzük..
Önünde yiyeceği, arkasında yemediği."

Hipokrat

Ey Nemesis, kanlı katil.
Doymadın mı dünyaları yıkmaya dağıtmaya..
Yetmiyor mu gücün Sezarlar'a İskenderler'e
Ne istedin bir annenin tek kızından... Bir babanın sevgisinden
Ve bir çocuğun annesinden...
Tantolus'un tartorosu'na gidesin.....

Köle Kızın zincirleri

Okunma 573 defa

Kategori Sayı 12(Ocak - Şubat 2013)

Sosyal Paylaşım

MEHMET KOBANER

Mehmet Kobaner
E-posta:
mehmetkobaner@altinsehiradana.com

SANAT FESTİVALLERİ ŞEHRİ ADANA

Yazar Nazan Gökkaya

yazı boyutu | Yazdır | E-posta | Add new comment

Oyla (0 oy)

Adana'nın Altın Koza Film Festivali'nden sonra en büyük ikinci festivali olan ve bu yıl on dördüncüsü düzenlenen 13 Kare Sanat Festivali, "Ustalar Buluşması" sloganı ile 4-8 Aralık 2012 tarihleri arasında gerçekleştirildi. "Adana'yı Seviyorum" teması ile yola çıkan festival ekibi, 39 sivil toplum kuruluşunu bir araya getirerek, bu STK'ların bulundukları kentlerde gerçekleştirilen festivallere sahip çıkmalarını sağlamıştır.

Ustalar Buluşması

Festivalin her yıl olduğu gibi bu sene de fotoğraftan karikatüre, tiyatrodan edebiyata kadar sanatın çeşitli dallarını içine alan zengin bir programla buluşması sanatseverlerin ilgisini çekerek, etkinliklerin yoğun geçmesine neden oldu. Basın yoluyla festivali takip edenlerin olacağını düşünerek, biz size bu yazımızda festivalin arka planından bahsetmek istiyoruz.
İlk karikatürü 1941 yılında Adana'da Türk Sözü Gazetesi'nde yayınlanan, büyük usta Turhan Selçuk'un, "Söz Çizginin" adlı sergisi, Abidin Dino Sanat Park'ında açılacaktı.
Ancak serginin tüm hazırlıklarının bittiği gün bir de ne görsek beğenirsiniz, parkta açlık grevi yapılmaya başlanmasın mı?
Tabiî önceden hava şartlarının olumsuz olabileceği düşüncesi ile serginin bir kopyasının da Büyükşehir Belediyesi Fuayesinde hazırlanmış olması büyük bir avantaj sağlamış ve sergi açılışının iptalini önlemiştir.
Küratörlüğünü S. Haluk Uygur'un, sunumunu ise Füruzan'ın üstlendiği "Söz Çizginin" adlı serginin açılış seremonisi sırasında yapılan konuşmaların, kalabalık yüzünden salondakilere tam anlamıyla ulaşamaması sanırım bu etkinliğin nazar boncuğu olarak değerlendirilebilir.

Sanat Sevgidir

Sabah saatlerinde hava koşullarının uygun olmaması festivalin en anlamlı etkinliği olan "Sanat sevgidir " yürüyüşünün yapılamayacağını düşünmemize neden olsa da akşam saatlerinde havanın uygun olması bizlerin yüzünü güldürmeye yetti. Öyle ki, Abidin Dino Sanat Parkı'nın hemen önünden, bando eşliğinde başlayan ve 75. Yıl Sanat Galerisi önünde son bulan yürüyüşe kimler kimler katılmadı ki... Usta hattat **Etem Çalışkan'**dan tutun da, **Füruzan'**a, **Özcan Ağaoğlu**'na, **Orhan Kemal**'in oğlu **Işık Öğütçü**'ye kadar pek çok ünlü ismin yanı sıra, festivale destek veren tüm sivil toplum kuruluşları ile beraber çok sayıda vatandaş da katılarak, karnaval havasında bir sanat yürüyüşü gerçekleştirilmesini sağladılar.
75. Yıl Sanat Galeris'ine gelindiğinde burada farklı bir konseptte hazırlanan "İranabak" fotoğraf sergisi bizleri bekliyordu. Salona girdiğinizde sizleri mistik bir havanın karşılaması için günler öncesinden salonun ışıklandırılmasından, fotoğrafların yerleştirilmesine kadar tüm ayrıntılarıyla ilgilenen sergi sahibi Özcan Ağaoğlu'nu, göstermiş olduğu titizlikten dolayı kutlamak isteriz. Serginin konsepti için özel düşünülen ışık sistemi Firuzan'ın kitaplarını imzalamasında sorun yaşatsa da, festival ekibi konsepti bozmadan bu işinde üstesinden geldi.
Sergi sonrası; Genco Erkal ile "İnsanlarım" oyunu için Büyükşehir Tiyatro Salonunda buluşulacaktı. Bunun için seyirciler salona gelmeden salonun son hazırlıklarının kontrol edilmesi gerekiyordu. Salona gelindiğinde oyun öncesi gösterilecek olan Altın Oran Düşünce ve Sanat Platformu'nun, Doğa Grubu'nun "Torosların Nadide Çiçekleri'"nin gösterisini yapacak projeksiyon cihazında bir aksilikle karşılaşıldı. Hemen bu sıkıntının çözülmesi gerekiyordu ve festival ekibi etkinliğin başlamasına kısa süre kala bu sorunu da giderdi.
Genco Erkal'ın "İnsanlarım" oyunundaki üstün performansı ile vaktin nasıl geçtiğini anlamadan, salonun alkış coşkusu ile ilk günü noktaladık.
Festivalin ikinci günü ise önemli bir fotoğraf ustası olan Sıtkı Fırat'ın "Türk Dünyasından İzler" adlı fotoğraf sergisi, AÇS Sanat Galerisinde açıldı.
Sergi sonrasında ise Büyükşehir Tiyatro Salonu'nda, Mevlana'nın 22. kuşaktan torunu olan **Esin Çelebi söyleşisi** etkinlik sonrası Konya'ya dönecek olan ekip, gece kalmak isteyince, kısa sürede otelin organize edilmesinin gerekliliği de festivaldeki stresli anlardan biriydi.

Ustalar Mehmet Baltacı Müzesi Etkinliğinde Buluştu

2007 Yılının 13 Kare Sanat Festivali'nin açılış seremonisi sırasında aramızdan ayrılan, Adana'nın önemli fotoğraf ustası Mehmet Baltacı anısına, "**Mehmet Baltacı Fotoğraf Müzesi** ile **İstanbul Fotoğraf Müzesi**"nin ortaklaşa gerçekleştirdiği sergide ustalar buluştu dersek sanırım mübalağa etmemiş oluruz.
Bilindiği üzere **Mehmet Baltacı** yaşadığı kentin yıl yıl fotoğraflarını çekip arşivleyerek, kentin belleğini tutmuş, günümüze kadar ulaşmasını sağlamıştır. İstanbul'da yaşadığı sıralar yapmış olduğu arşivden kısa bir seçki olarak **"Bir Zamanlar İstanbul"** sergisi hazırlanmıştır. Ayrıca, **Mehmet Baltacı** Müzesi arşivinden seçilen Baltacı'nın öğrencilerinin de bulunduğu, **Altınoran Düşünce ve Sanat Platformu portfolyosu'na** ait seçkinin de sergilendiği salonda; **İstanbul Fotoğraf Müzesi**'nin koleksiyonuna ait fotoğraflar da sergilenmektedir. Sergiyi 15 Ocak'a kadar, Adana Kültür Sanat Merkezi (Tarihi Kız Lisesi Binasında) sergi salonunda görebilirsiniz.
Bu sergiye ait sunumun Türkiye'nin usta fotoğrafçılarından, **Gültekin Çizgen'**in üstlenmiş olmasının da ayrıca bir önemi olduğunu düşünüyoruz.
Sergi açılışından kısa bir süre sonra "2011 yılı Kültür ve Turizm Bakanlığı Büyük Sanat Ödülü" sahibi **İzzet Keribar** , **Sıtkı Fırat ve Ara Güler'in** gösterileri sunuldu , ardından **İzzet Keribar,Sıtkı Fırat ve Gültekin Çizgen ile** fotoğraf üzerine güzel bir söyleşi gerçekleştirildi. Bu etkinliğe katılma şansı elde eden çok sayıda sanatseverin, bu isimleri bir arada bulmaları gibi kaçırılmaz bir fırsatı iyi değerlendirdiklerini düşünüyoruz.
Ayrıca, 13 Kare Sanat Festivali kapsamında hazırlanan **Gültekin Çizgen**'in, "Gergedanlar İyi Fotoğraf Çekemez" adlı kitabını okumanızı tavsiye etmekle birlikte, arzu edenlerin bu kitaba Mehmet **Baltacı Fotoğraf Müzesi**'nden ulaşabileceklerini söylemek isteriz. Bu arada, kalabalıktan dolayı kitaplar tükenince, hemen yeni koliler imza salonuna getirildi.

Tiyatro Çalıştayı

Festivalin dördüncü gününde bir ilk gerçekleştirilerek "Çocuk ve Tiyatro" üzerine bir çalıştay yapıldı. Etkinliğin sunumunu ise, kısa bir süre önce hayati tehlike atlatan ve maalesef rahatsızlığı halen devam eden Mahmut Hazım Kısakürek gerçekleştirdi. Açılış esnasında, hastanede yattığından ötürü bir "B" planı yapıldı. Etkinliğin moderatörü olan Metin Bahçıvan'ın fikri ile hastaneden bağlantı yapılmasına karar verildi ve böylece Mahmut Hazım Kısakürek'in hastaneden katılımı ile sunum gerçekleştirildi.
Çalıştayın sorunsuz devam etmesi üzerine festival ekibi gazeteci Ali Öz'ün, Devlet Güzel Sanatlar Galerisi'nde açılışını yapacağı ' Tarlabaşı: Ayıp Şehir' fotoğraf sergisi için çoktan yola koyulmuştu. Fotoğrafları çok beğenen Büyükşehir Belediye Başkan Vekili Sayın Zihni Aldırmaz Bey, Ali Öz'e serginin katalogunu yapma sözü verdi. Fakat sergiden sonra bu konuda bir gelişme olmadı.
Festivalin en sorunsuz geçen etkinliği olarak Çukurova Devlet Senfoni Orkestrası'nın muhteşem konserini sayabiliriz.

Festival Okullarla El Ele

Festivalin zengin programlarına ek olarak, öğrencileri de düşünerek etkinlik programı hazırlamasındaki amaç ise; öğrencilerin, kentlerinde yetişmiş önemli isimler ile buluşmalarını sağlayarak, sahip olunan değerlerin bilincine varmalarına katkıda bulunulmaktır.
Okul etkinlikleri kapsamında, Türk edebiyatının önemli kalemlerinden olup aynı zamanda da hemşerimiz olan Orhan Kemal'in oğlu Işık Öğütçü, babasını ve onun edebiyatını anlattığı bir dizi okul sohbetleri gerçekleştirdi. Bir diğer okul sohbeti ise; ünlü hattat Etem Çalışkan'ın katılımıyla gerçekleştirildi.

"Heykelimizi Geri İstiyoruz" dedik

Ayrıca, festivalde bu yıl çok önemli bir sosyal sorumluluk projesi gerçekleştirildi. Yıllar önce bir patates çuvalı içerisinde Amerika'ya kaçırılan ve kentimizin tarihlendirilmesi açısından çok önemli olan "Satsneferu Heykeli"nin Adana'ya geri getirilmesi için imza kampanyası oluşturuldu. Festival haftası boyunca sanat mekânlarında kurulan stantlarda imza vererek destek olan yüzlerce insan "Heykelimizi Geri İstiyoruz" dedi.
Şu anda ise festival ekibi toplanan imzaların, Sayın Kültür ve Turizm Bakanımız Ertuğrul Günay Beyefendi'ye ulaştırabilmek amacıyla çalışmalarını sürdürüyor.
Etkinliğin son gününde ise; **Mesut Dikel, İlham Enveroğlu ve Ömer Tayfur Öztürk'ün hazırladığı,** "Hat, Minyatür, Resim, Heykel Sergisi", Büyükşehir Belediyesi Fuayesi'nde açıldı. Etkinlik, Altın Kamera Fotoğraf Yarışması Ödül Töreni ve Sergisi ile son buldu.
Ondördüncü 13 Kare Sanat Festivalinin Küratörlüğünü S.Haluk Uygur, koordinatörlüğünü ise Mehmet Emin Arıcı üstlenmiştir.
Kısacası festivaller kolay hazırlanmıyor. Birçok konuda aksaklık çıkabiliyor. Tek çözüm ise bunu gönülden yapan bir ekibin olması. İşte bir festival daha böyle bir ekip ile başarılı şekilde bitti. Ayrıca bu festivalde önemli bir ayrıntı daha var; Büyükşehirlerde bile artık sanat festivallerine rastlanamazken Adana'da böylesine büyük ve etkili bir festivalin gerçekleşiyor olması, şehrimizin sanat açısından nerelerde olduğunun bir göstergesidir. Adana Büyükşehir Belediyesine festivalleri desteklediği ve devamlılıklarını sağladığı için teşekkür ederiz.

Okunma 432 defa

Kategori Sayı 12(Ocak - Şubat 2013)

Sosyal Paylaşım

Nazan Gökkaya
E-posta: nazan@altinsehiradana.com

Kısmet Gemisi

Yazar Levent Arpaç

yazı boyutu | Yazdır | E-posta | Add new comment

Oyla (0 oy)

Dünyayı dolaşan ilk Türk Denizci Sadun Boro'nun 10,5 metrelik Kısmet yelkenlisi artık Rahmi M. Koç Müzesi'nde...

Sadun Boro, eşi Oda ve Miço adını verdikleri kedileriyle 2 yıl 10 ay süren ve Türk denizcilik tarihinde bir ilk olan dünya turunu tamamladıkları 'Kısmet' yelkenlisi Rahmi M. Koç Müzesi'nde meraklılarını bekliyor.

'Kısmet' Rahmi M. Koç Müzesi'nde...

Kısmet'in artık müzelik olduğu ve yakın bir gelecekte Rahmi M. Koç Müzesinde sergileneceğini ilk olarak, Naviga Dergisi'nde, Kısmet'in TIR'a yüklenmiş haldeki fotoğraflarının süslediği, Sadun Boro ile yapılmış bir haber/röportajdan öğrenmiştim. 2010 Yılı Kasım ayında, bir İstanbul kaçamağında, yeni yerinde ziyaret etmek için Rahmi M. Koç Müzesi'ne gittiğimde; Bodrum'dan kara yoluyla getirildiği RMK Marine Tersaneleri'nde başlayan yenileme çalışmaları bitmediğinden, ne yazık ki görememiştim Kısmet'i... Ama gitmişken müzeyi gezmiş ve izlenimlerimi Boss& Business Dergisi okurlarıyla paylaşmıştım.

Kısmetmiş, 27 Kasım 2012 de aldığım davet üzerine; Bir ilki başararak 2 yıl 10 ay içerisinde tamamladığı dünya turuyla 1965 yılında Türk Denizcilik Tarihi'ne geçen, Türk Denizciliği'nin duayen ismi Sadun Boro ve dünya turunda kendisine eşlik eden 10 buçuk metrelik yelkenlisi 'Kısmet'in onuruna Rahmi M. Koç Müzesi'nde gerçekleşen törene katıldım.

Kısmet, RMK Marine Tersaneleri'nde, dünya turuna başladığı 60'lı yıllardaki orijinal haline sadık kalınarak yenilenmiş ve artık karada olacağından altına zehirli boya atılmadan, İlk gün anısına bayrak ve flamalarla, çelenklerle gelinlik kız misali süslenerek Müze'deki yerine çekilmişti.

Kısmetin hemen önünde hazırlanmış olan bir köşede, Sadun Boro'dan sonra yelkenli tekne ile dünya turu yapmış amatör denizcilerin, kendilerinin ve teknelerinin adlarının işlendiği metal rölyefleri sergilenmekteydi.

Tanıl-Anette Tuncel KELEBEK (1986-1991), Haluk-Christina-Deniz-Derin Karamanoğlu DERİSKA (1988-1993), Eralp Akkoyunlu YOSUN (1988-1995), Erkan Gürsoy BARIŞ (1993-1995), Osman-Zuhal Atasoy UZAKLAR (1992-1997), Selçuk Karamanoğlu TURQUOISE (2000-2003), Rahmi Koç NAZENİN IV (2004-2006), Ekrem İnözü ANOUK (2004-2007), Ayça-Levent Kirişçioğlu YOL (2004-2007), Hakan-Sophie Öge MARDEK (2004-2007), Turkan Yöney-Kerem Tayla KATAMA (2005-2008), Alim-Hattaya Sür MY CHANCE (2003-2008), Elaine-Mehmet Selis ZARAFET (1995-2009), Özkan Gülkaynak KAYITSIZ III (2006-2009) ve dünya turunu 2010-2012 tarihleri arasında GÖKOVA teknesi ile, şimdilik, tamamlamış son denizciler olan Cumhur ve Maisa Gökova.

Açılış konuşmasında Sn. Rahmi M. Koç, işin en zor tarafının Sadun Boro'nun Kısmet'te değil de karada yaşama ikna edilmesi süreci olduğundan bahisle; Kısmet'in Dünya Turu Macerası'nın tefrikasını, zamanında Hürriyet'te yayımlayarak Sadun ve eşi Oda Boro'yu, kedileri Miço'yu, o devirleri hatırlayan herkese tanıtan ve sevdiren Necati Zincirkıran'ın katkısını anlattı.

"Kısmet' evim gibiydi'

Kısmet'in Rahmi M. Koç Müzesi'nde sergilenmeye başlaması hakkında konuşan Boro, "Kısmet benim 45 yıllık evim, kabuğumdu. Ondan ayrılırken çok zorlandım. Ama öyle olması gerekiyordu. Kısmet ile yaptığım yolculuklar birçok kişiye örnek oldu. Onlar denizi ve denizciliği seçti. Şimdi Kısmet yeni kuşaklara denizciliği sevdirmeye müzede devam edecek. Bu da benim için en büyük mutluluk" dedi.

O gece toplantıda hazır bulunarak verdikleri pozla, Sadun Boro'dan ilham alarak dünya turu yapmış bazı amatör Türk denizcileri de aynı kare'de ölümsüzleştiler.

Kısmet'in 22 Ağustos 1965 tarihinde başlayan serüveninde ana durakları; İstanbul, Cebelitarık, Kanarya Adaları, Barbados, Karayip Adaları, Panama Kanalı, Galapagos Adaları, Markiz Adaları, Tuamotu Adaları, Tahiti ve Rüzgâraltı Adaları, Tonga Adaları, Fiji Adaları, Yeni Hebrid Adaları, Yeni Gine Adası, Torres Boğazı, Timor Adası, Endonezya, Singapur, Bengal Koyu, Seylan Adası, Arap Denizi, Kızıldeniz, İsrail ve İstanbul oldu.

Sadun Boro ve eşi Oda'nın iki kişi olarak başladıkları yolculukları, dünya turu sırasında dünyaya gelen kızları Kısmet Deniz ve Kanarya Adaları'nda aralarına katılan kedileri Miço ile birlikte 4 kişi olarak tamamlandı.

Borolar, 1977'de 'Kısmet' ile kızlarını da yanlarına alarak 2 yıl 3 ay süren ikinci dünya seyahatlerine çıktı. Bu seyahatlerini, "Pupa Yelken; Kısmet'in Dünya Seyahati" ve "Yeni Dünya'ya Fora Yelken: Kısmet'in Atlantik ve Amerika Seyahati" adlarıyla kitaplaştırdılar.

Rahmi M. Koç Müzesi hakkında:

Rahmi M. Koç Müzesi Türkiye'de Ulaşım, Endüstri ve İletişim tarihine adanmış ilk önemli müzedir. Lengerhane binası ve Hasköy Tersanesi olmak üzere iki tarihi bina ile hali hazırda 11.250 m2'lik kapalı alana sahiptir. Müze, 1991 yılında alınan Lengerhane Binası'nda kurulmuş; binanın restorasyonu Garanti Koza firması tarafından yapılmıştır. Aralık 1994'de açılan müzenin ilk bölümünün süratle büyümesi ile 1996 yılında Haliç'in kıyısında, Hasköy Tersanesi alınmıştır. 14 terk edilmiş bina ve tarihî kızak orijinaline sadık kalınarak restore edilmiş, müzenin ikinci kısmı Temmuz 2001'de açılmıştır. Müzenin koleksiyonu, gramofon iğnesinden gerçek boyutlarda gemilere ve uçaklara kadar uzanan binlerce objeyi içermektedir. Yaklaşık 17 bin metrekarelik açık alanda ise Fenerbahçe Vapuru, Liman II buharlı römorkör, Kont Ostrorog Teknesi, Tekel 15 Takası, Hasköy-Sütlüce Demiryolu ve İstasyonu, Elmalı Barajı buharlı pompa motorları, B-24 uçak 'Hadley's Harem', Turgut Alp Maçunası, Jet Provost T3A küçük yolcu uçağı, DC 3 yolcu uçağı, çift katlı otobüs double decker 1962 AEC Routemaster–Londra ve atlıkarınca ile çocuk oyun alanı bulunmaktadır. Ziyaretçiler, Fenerbahçe Vapuru Büfesi, Coca Cola Büfesi, Demlik Kafe, Café du Levant ve Halat Restaurant'ta yemek yiyebilir. Rahmi M. Koç Müzesi, pazartesi hariç her gün, hafta içi 10.00–17.00, hafta sonu ve resmi tatillerde ise (1 Ekim - 31 Mart) 10.00–18.00 (1 Nisan - 30 Eylül) 10.00–20.00. saatleri arasında ziyarete açıktır. Müzeye giriş yetişkin için 12,5 TL, öğrenci için ise 6 TL'dir.

Okunma **564** defa

Kategori Sayı 12(Ocak - Şubat 2013)

Sosyal Paylaşım

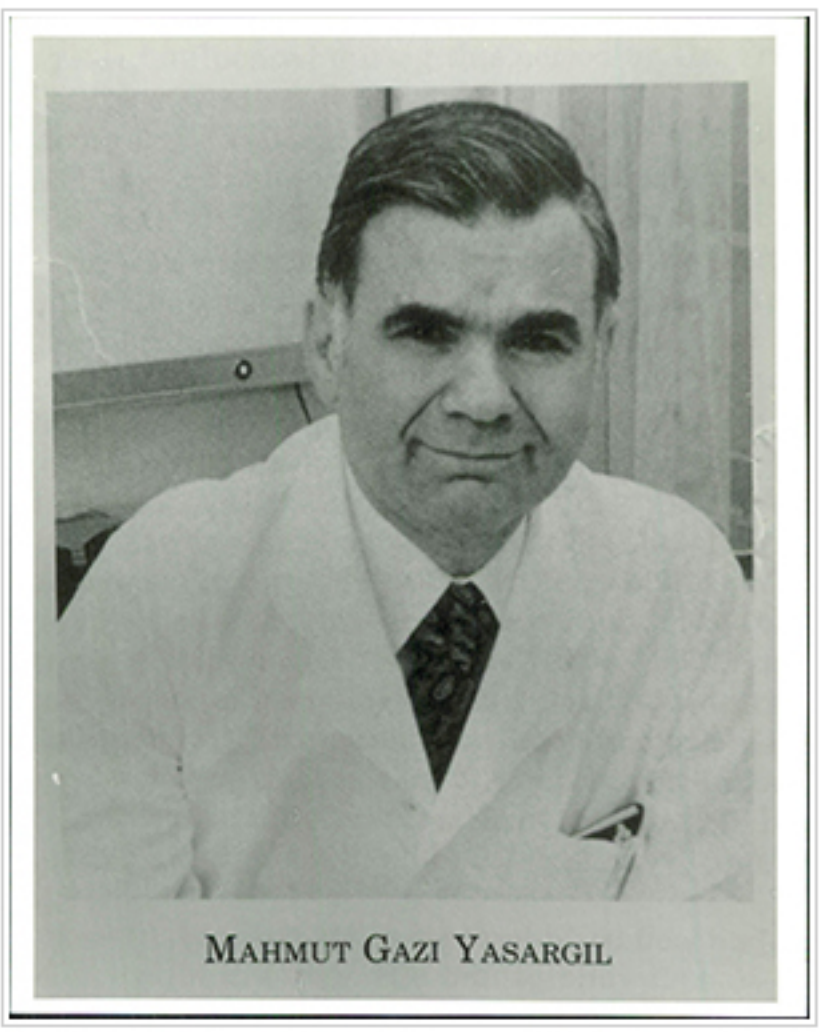
Levent Arpaç
E-posta: leventarpac@altinsehiradana.com

BEYNİN PİRİ REİSİ: PROF. DR. M. GAZİ YAŞARGİL

Yazar Ali İhsan Ökten

yazı boyutu | Yazdır | E-posta | Add new comment

Oyla (6 oy)

"Mesela elma bir bütündür. Ama portakal dilim dilimdir. Beyin de portakal gibi dilim dilimdir ve o dilimlerin arasında su yolları bulunur. Benim yapmaya çalıştığım o su yollarını ameliyat mikroskobu altında izleyerek beynin hastalıklı bölümüne girmek". Gazi Hoca 55 yıldır anlamaya çalıştığı beyni, bir gazeteciye böyle basit cümlelerle anlatıyor.

Yakın dostu Can Yücel, Rengahenk adlı kitabını ithaf ettiği Gazi Yaşargil için "Beynin Piri Reisi" diyor. Piri Reis'in de ünlü haritasını okyanus kıyılarını izleyerek çıkarttığı söyleniyor.

12 binin üzerinde ameliyat yapan, yüzlerce bilim adamı yetiştiren Gazi Yaşargil, yaptıklarını "beyin cerrahisinde çıkılmış basamaklar" olarak tanımlıyor: *"20. yüzyılda sadece Cushing'le ben değil, katkıları olan çok sayıda arkadaşımız var."* diyor. Çünkü Amerikan Beyin Cerrahları Birliği tarafından 1999 yılında 340 isim arasından, beyin ve sinir cerrahisinin bilimini ve sanatını kökten değiştiren Prof. Dr. Harvey Cushing ve Prof. Dr. Gazi Yaşargil yüzyılın birinci ve ikinci yarısı için "asrın adamı" olarak belirlenir. Üstelik Yaşargil, bu unvanı alan yüzyılın yaşayan tek beyin cerrahıdır. Birliğin önemli ve saygın yayın organı "Neurosurgery" Dergisi kasım sayısında 'Man of the Century' başlığı ile Gazi Hoca'yı kapak yapar. Neurosurgery Dergisi'nin editörü Michael Apuzzo, kendisine tam 81 sayfa ayırır. Amerikan Beyin Cerrahları Birliği tarafından, Prof. Dr. Gazi Yaşargil' in, beyin cerrahisine mikroskobu sokarak özellikle beyin damarlarındaki balonlaşmanın (anevrizmanın) ameliyatında çığır açtığı vurgulanır. Araştırmacı yönünü sürekli ortaya koyan Prof. Dr. Yaşargil'in ayrıca ameliyatlarda kullanılmak üzere geliştirdiği teknik ve cihazlardan da söz edilir. Çünkü Prof. Dr. Yaşargil, beyin loplarını açmada kızının adını verdiği "Otomatik Leyla Ekartörü" ve anevrizma ameliyatlarını baloncuğu kapatan "Yaşargil Anevrizma Klipleri"ni dizayn etmiştir.

Prof Dr. Gazi Yaşargil, anne ve baba tarafından İstanbullu olmasına rağmen kaymakam olan babasının o sırada görevli olması nedeniyle Diyarbakır Lice doğumlu. Doğum tarihi o dönemde doğuda büyük karışıklıkların olduğu 1925. Ailenin üçüncü çocuğu. Aile 2 yaşındaki kardeşi İhsan'ın tıbbî olanaksızlıklardan dolayı tifo'dan ölmesi ve babasının görevi nedeniyle 3 aylıkken 4 yaşındaki ablası Selma ile birlikte Ankara'ya taşınır. O günleri *"Garip şekilde bu olay beni ve kardeşlerimi tıp okumaya teşvik etti"* diye hatırlar. Nitekim, kendisinden 2 sene sonra doğan kardeşi Erdem, İsviçre'de genel cerrahi profesörü, 4 sene sonra doğan kardeşi Günay da Zürih'te fizyoloji profesörü, en küçük kardeşi Tomris ise, Ankara'da kimya doktoru olur.

Ankara'da çok soğuk bir kış günü okula giderken yüz felci geçirir. Henüz 16 yaşındadır. Nöroloji uzmanı Prof. Yusuf Sarıbaş tarafından soğuğa bağlı gelişen yüz felci tanısı konur ve hocanın tedavisiyle 9 ay içinde iyileşir. Bu tedavi sırasında Ankara'da nöroloji kliniğini kuran Sarıbaş'ın tıp felsefesi ve tarihi üzerine yazdığı denemeler, genç Gazi Yaşargil'i derinden etkiler. Ayrıca bu hastanede tedavisi olmayan sayısız nöroloji hastası ile karşılaşması ve bunun nedenlerini Prof. Sarıbaş'a ve kendi kendine sorar. Bu onun daha sonradan birçok şeyi sorgulamasının temelleri olacaktır.

Gazi Yaşargil, bu yıllarda Ankara Erkek Lisesi'nde okumaktadır. En yakın arkadaşları Ömer ve Erdal İnönü ile dönemin Milli Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel'in oğlu Can Yücel'dir. İki arkadaş lise yılları boyunca para biriktirirler. Bu paralarla yurtdışına gidip eğitim görmeyi hayal ederler. Bu fikri Hasan Ali Yücel'e açtıklarında şöyle bir yanıt gelir: "Gazi oğlum sen gidersin, ama Can Millî Eğitim Bakanı'nın oğlu olduğu için gidemez." Gazi ile Can'ın yolları liseden sonra Gazi'nin tıp okumaya gitmesiyle ayrılır. Ayrılırlar ama hiç bir zaman kopmazlar. Bu dostluk o kadar sağlamdır ki, Can Yücel'in ölmeden önce duyduğu son sözler, Yaşargil'den gelen selam olur. Güler Yücel anlatıyor:

> *"Hasan Amerika'dan gelmişti. Babasının kulağına eğildi, 'Gazi seni çok seviyor, çok selam söyledi' dedi. Bu sözler Can'ın duyduğu son sözlerdi. Sonra gözlerini kapadı ve gitti."*

Yücel'in öldüğü 12 Ağustos 1999 günü Gazi Yaşargil'in postasından bir paket çıkar. Pakette Can Yücel'in "Beynin Piri Reisi Gazi Yaşargil'e" ithaf ettiği "Rengahenk" adlı şiir kitabı vardır. Dostunu kaybettiğini aynı saatlerde öğrenen Gazi Bey, gözyaşlarını tutamaz. Aralarındaki sevgi öylesine büyüktür ki sonradan çocuklarına birbirlerinin ismini verirler. Gazi Yaşargil'in Can Yücel'in oğlu Hasan'ın doktor olmasında da büyük rolü olur. Liseyi bitirince, "Bunu ben okutacağım" diyerek Hasan'ı yanına alan Yaşargil desteğini esirgemez.

Prof. Dr. Yaşargil, 1943 yılında Almanya- Naumburg'da başladığı tıp eğitimini 1949 yılında İsviçre-Basel'de tamamlar. 1950'lerde Muensingen/Bern' de dâhiliye ve genel cerrahi ihtisası görür, 1953'de Prof. Krayenbühl'ün yanında asistan olur. 1960'da meşhur cerrah Pete Donaghy ile buluşarak Burlington'da mikrovasküler cerrahi laboratuvarında çalışmaya başlar. Çok geçmeden usta ve talebesinden "beyin cerrahisinin çehresini değiştiren adamlar" diye bahsedilmeye başlanır. Yaşargil, hocası Donaghy'nin *"Dokuya insanlara davrandığınız gibi davranın; nezaketle ve saygıyla"* sözünü sonraki kuşaklara rehber yapacaktır.

Yaşargil, Donaghy'nin yanında mikroskop altında beyin damarlarına müdahale imkânlarını araştırır. Bu sırada, kafatası dışındaki bir arteri (yüzeyel temporal arter) kafatası içindeki bir artere (Orta serebral arter) ağız ağıza bağlamaya muvaffak olur. Bu, beyin cerrahisinin ilk "by-pass"ıdır. Beyin ameliyatlarına mikroskobu sokan Yaşargil, anevrizma'ya karşı ilk müdahale tekniğini geliştiren isim olarak tıp tarihine geçer. Çok geçmeden dünyanın bütün cerrahları "Donaghy & Yaşargil" modelini öğrenmek için Zürih'e akın eder.

1973 yılında ordinaryüs olan Yaşargil 1992'ye kadar klinik şefliği yapar ve 1993' de emekli olduktan sonra çalışmalarına ABD Arkansas Tıp Bilimleri Üniversitesi'nde devam eder. Binlerce hekim yetiştiren ve halen Arkansas Üniversitesinde çalışan Yaşargil için bu üniversitede kendi adına bir kürsü kurulur.

Beyin dokusu ve damarsal yapıların ameliyatları konusunda çok sayıda yayını bulunan ve çeşitli ülkelerden binlerce hekime eğitim veren Prof. Gazi Yaşargil'in makalelerinden bugüne yaklaşık 5 bin alıntı yapılmış, 23 yılda 3 bin hekim yetiştirmiştir. 4'ü yabancı – dünyanın 6 tıp fakültesinden fahri doktorası, 14'ü yabancı – dünyanın 16 tıp kurumundan fahri üyeliği olan Prof. Yaşargil'in uluslararası 16 ödülünün yanı sıra Millî Egemenlik Onur Ödülü, TBMM Onur Ödülü ve TC Üstün Hizmet Madalyası vardır.

Gazi Yaşargil 25 senedir Dianne Gibson ile evli. Dianne, uzman mikro cerrahi hemşiresidir. Yaşargil Hoca, O olmadan en küçük bir ameliyata bile girmez; *"Onsuz bir tek adım atmam."* der. Leyla, Ceylan ve Can adında üç çocuğu olan Yaşargil patentli buluşlarına çocuklarının adını verir.

Türkiye'ye neden gelmediği konusunu ise hoca şöyle açıklıyor: *"Bir kaç kere gelecek gibi oldum. Rahmetli Turgut Özal'la Malatya'da bir klinik yaratmaya niyetlendik, olmadı. Ankara Sevgi, İstanbul Alman ve Vakıf Gureba hastaneleriyle konuşmalar yaptık. Olmadı, çünkü bana verilen sözler tutulamadı. Bir kere ben özel hastaneye gitmek istemiyordum, halka hizmet vermek istiyordum. Sonra Arkansas'ta bana çok iyi çalışma koşulları sağladılar. Bina iyi olacak, alet edevat olacak bir de personel ve uzman ekipler olacak. Bunlar da bir anda olmuyor, zaman gerekiyor. Oysa ben durup bekleyemezdim. Çünkü beyin mikro cerrahisine ve meslektaşlarıma vereceğim hizmetler vardı. İsterdim ki çok param olsun da, kimseden yardım istemeden Türkiye'de bir hastane kurayım. Bu hayalimi gerçekleştiremediğim için hâlâ çok üzülürüm".*

Yaşargil'in cerrahlara ve insanlara bir formülü var: *"Beyin emir verir, el emri yerine getirir. Kalp de yapılan işe rıza gösterir. İşte bu üç organın uyumuna çok önem veriyorum. Bir şey yaparken elimiz daima kalp hizasında olmalıdır. Vicdanın sesi dinlenmelidir."*

İlk baskısı 1982'de, yani 12 Eylül darbesinden iki yıl sonra yapılan "Rengâhenk"i Can Yücel, Türkiye'nin sonradan keşfedeceği, yakın arkadaşı, Ece Ayhan'ı da ameliyat eden, dünyaca ünlü beyin cerrahı Gazi Yaşargil'e ithaf etmiştir: Kitabın kapağında öyle yazar; "Beynin Pirî Reis'i Gazi Yaşargil'e." Yaşargil de Can Yücel'in ölümünden sonra kitaba yazdığı bir yazıda, dostluklarının tarihsel temelinden çok, onları besleyen kültürel iklim ve dünya görüşünün derinleştirici etkilerinden söz eder.

Okunma **2201** defa

Kategori Sayı 12(Ocak - Şubat 2013)

Sosyal Paylaşım

Ali İhsan Ökten
E-posta:
aliihsanokten@altinsehiradana.com

Ölümsüzlük ve İnsan

Yazar: Fevzi Acarol

yazı boyutu: A A | Yazdır | E-posta | Add new comment
Oya 👍 Yıldız 17 oldu.

Veli Ba'su Badel Mevt/ Diriliş

Sorular:

* Yeniden yaşamak...

...Emrimi bir gecikmen böyle bir pay'ser; bu, ölüden çıkan bir yaşam."

Değerli okurlarım, insanın en derin korkusu, hiçbir karşılık kalmak gibi gelmiştir.

Bu, her bilgeliğin gelen) bir korkudur. Bahî Eadın'ın ölüm korkusunu insan fıtratına yerleştirmesinin hikmeti vardır. O korkudur insanı hayatı macerasın sorgulayıp anlamaya iten; o korkudur insanı dünya yaşamında bir ölçüde de olsa disipline eden.

İnsanlar, sılnip-gitme tamamen yok olma ihtimalini az ya da çok mutlaka düşünürler; duygu ve düşünce yapılarında sorgulayıcı bulunurlar. **Ancak, ancak... kabullenmezler.**

Bu kabullenmeyiş, bir gerçeğin inkârı mı sonsuza ait olduğunu bilmenin itirazı mıdır? Yazımızda bu sorunu da cevap bulmaya çalışacağız.

Değerli okurlarım, her insan yeniden diriliş umudunu yaşar... Sonu gelse:

"Bu sonun, bir yeni mutlu, ölümsüz hayata mutlu insan için dirilişi, yeniden doğuşlar sürecî şeklinde mi cereyan etmektedir, başka biçimde mi görülecektir?"

Yaşam olgusunun akışı içinde gözlemlediğimiz kadarıyla:

Arayış, var olış sırlarını ve olmuşluğu sorgulama şeklinde ortaya çıkar... Ve arayış, bilgi yokluğunun karşılığında devam eden bir çırpınışın ifadesi değildir. İnsanlar sorularına; iç dünyalarından (bu beslikleridir), doğadan ve kutsal kaynaklardan cevaplar alırlar.

Kânaat, İnsan ve Bahî Vahiy

"Uçuşumuz sonağa doğru hâler mevye (tohum) bir yeni yaşamın müjdecisidir; tıpkı, süpervoa aşamasında patlayarak uzaya saçılan yıldızların, yeni gezegenlerin ve galaksilerin doğuşunun anası, habercisi olmaları gibi..."

İnsanların müşahede yolu ile (gözlem yaparak) hakikatleri bulma ikinlerden vardır. Çünkü mevcudat, okuyarlarını (gözlem) ve bilgiyi gelişikçe; gerçeğe yaklaşmaları, sonsuz bir hakikat olmadığı gerçeğini kabul ederler. Bunun için okumanın gerekmediğini ben Kâtibî Türkistanî'den öğrendim.

Kanaat, yani; mevcut ve kürede alemi, tabiat olgileri, bitki ve hayvanlar alemi gözlemleri (okunarak) var olugun bir çok sonsuz cevaplar almak mümkündür.

Bu cevaplar, insanın ruhunda ve aklında, doğum- ölüm süreçleri şeklinde alınır. Bir yaşam döngüsü oluşturarak birbirini izler. Bitkiler ilkinde yaşam döngüsü tohumdan, ağaçca; ağaçtan, meyveye (tohuma) sona erer. Hayvanlar ilkinde de bitkilerde olduğu gibi yaşam döngüsü vardır. Bitkilerden farkları bilinen büyük sırlar vardır. Hayvanlar ilkinde de bitkilerde bulunmayan enerji yoktur.

Felsefe, bu ve benzeri sonuların ortaya çıkardığı meseleleri tartışır, hakikat ve gerçeklik arayışı içinde olur.

Bahî Vahiy, bu ve benzeri sonuların ortaya çıkardığı meseleleri tartışır, hakikat ve gerçeklik arayışı içinde olur.

Dördüncü üçüncü mevcudat (varlıkların tümü), sınırsızın içinde, yeniden doğuşlar süreci hâlinde işleyen bir mekanizmadır. Bu sonsuz ve varlığın bu sonsuz mekanizmasının içinde, bir yaşam döngüsü içinde bir amaçlandır, Bahî Altrın ürünüdür, ölüm son değildir, hayat değiştirmenin kapsıdır.

Bu sonsuz mekanizmanın içinde, bir yaşam döngüsünün var olugunu ve akıbetini sorgulayabilen, karanlıkta bırakılmamıştır; cevaplar aldığı bilgi kaynakları vardır. Bunlardan bir de kendiliğin, yani; İnsan Kitabı, Kutsal kaynaklar (Peygamberlerin tebliğinden sorgulayan insan, cevaplar için, **kendisini tanımaya** yönelmiştir.), ona, **"Kendini Bil / Tanı"** deller.

"Kendini Tanımak"

"Kazar Buradî şöyle diyor:

"İnsan her zaman kutsal ve kutsallığı düşünmüştür. Bu da gösterir ki, kutsal ve kutsallık varlar. Çünkü insanın kendisinde bir kutsallık içgüdüsünün olduğu bilinen gerçektir. Bu içgüdü, insanın kendisinde bulduğu değerdir... Olmayan şey, hissedilip seçilemez."

Değerli okurlarım, insan; mucizevi bir yapıya kadar mükemmel düzenlemiş beyni,şekillendiği ruhları derinliklerine, var olus sırlarını hakkındaki bir çok cevabı kendinde tagr. İnsan bendeninde işleyen biyokimyasal süreçler hayranlık uyandırıcıdır.

Her hücre ayrı bir dünyadır. İnsan bedenindeki her kompartıman kendi işini eksiksiz bir şekilde yerine getirmektedir. Bu kusursuz bir bedendeki hücrelerin, kompartımanların, organların, sistemlerin, bir bütün olarak işleyen insan bedeni denen organizmayı ortaya çıkarırlar... Ve **Bahî Yaşam Sohbiq (Tanrısal nefha)** düzenin bir parçası olarak, bu yapıyı bir üst boyuta taşır.

Veli Basu Badel Mevt/ Diriliş

Dirilş ANLEYİŞİ varadılır... Soru çıkar:

"İnsan için dirilş, yeniden doğuşlar sürecini nasıl gerçekleşmektedir, kıyamet koptuğunda Mahşer'de yeniden yaşamak nasıl olacaktır?"

Kur'an-ı Kerim, insanlara, ölümden sonra dirilişi açıkça haber vere.

Val bası badel mevt/ ölüklerin sonra dirilişi, yeniden yaşamak, yani: ahirete inan tek tanrılı dinlerin inan esasları içinden. Sonu şudur:

"İnsan için dirilş, yeniden doğuşlar süreci şeklinde mi cereyan etmektedir, kıyamet koptuğunda Mahşer'de gerçekleşecek olanla dirilişle mi sınırlıdır?"

Teolojiler, felsefeler, filozoflar bu konuda çok kafa yormuşlardır, aralarda bu sonuç yanıt aramışlardır.

Tartışma, farklı yorum ve cevaplar üzerinden devam edip gitmektedir.

Kur'an-ı Kerim, bu konuda tartışılan, yorumlanan kıyametle dirilişle yeniden bedenlenmeyle hayata döndürülecekleriniz: Yüce Dvarlı'da her kulun yaptığı en küçük şey unutulmadan yargılanacağı; emellerin (dünya yaşamında gerçekleştirmeye eğilimleri) ve niyetleri ve günahların) Mizan'da tartılacağını; Cehr Yargıcın nihai hesabı göreceğini, amaları açık (muhkem) yazılıyor hafer vermiştir. Yani dünya hayatı son bulup dildiken sonra, ölümsüz bir yaşam başlayacağı kesin bilgisi verilmiştir.

Tartışılan şudur: *"İnsan benliği / ruhu, kıyametten önce yeniden bedenleyecek, tekâmülünü tamamlamak üzere bir yaşam sürecinden farklı ilçe geçecek midir?"*

Bazı toplumlar ve bilim insanları, **"Evet... Ruh dünya yaşamına çok defa gelir, gider..."** derler ve bu yaşamlarda kazandıklarını bir sonraki yaşamlarına taşıdıklarını ileri sürerler.

Bazı toplumlar ve bilim insanları da, *"hayır... Beyle bir şey yoktur. Dünya hayatta geliş bir defadır... Dirilş kıyametle olacaktır."* derler, yorumlar ve görüşler ortaya çıkmıştır. Bu konuda ne dersiniz?

Değerli okurlarım ahiret konusu Kur'an'da müteşabih (anlam kapalı yorum gerektiren) ayetlerde yer almaktadır. Bu yüzden, ahirette yaşam, ölümsüzlük, cennet ve cehennem konularında farklı yorumlar yapılmıştır.

Çünkü müteşabih ayetlerin hikmeti kurulamaz. Nitekim hikmin verilmiştir. Tartışmanın tarafları yorumlarını sekilendirdiler, o kadar.

Tek Tanrılı Dinler ve Reenkarnasyon

Kur'an, Müminun Sureni 99-100:

"Sonunda onlardan birine ölüm geldiğinde şöyle der: ' Rabbim, beni geri döndürün,/ Döndürün ki o ardada (bıraktığım yerde) iyi bir iş yapayım. " Hayır, bir kelime ki o, boşuv ve ötesinde... Önlerindeki günle kadar bir berzah vardır."

Bakara Sureni 28. Ayet:

"Allah'a nasıl tanrısızlık edersiniz? / Allah'ı nasıl inkâr edersiniz? Siz ölülerdiniz, O sizi dirilttı. Sizi yine öldürecek ve sonra dirilterecek. Nihayet O'na döndürüleceksiniz."

İslâm âlimlerinin çoğunluğu, kıyametten önce yeniden bedenlenmeyerek çok defa dünya yaşamına gelebileceği olduğunu, İslâmiyetin hapr inancına aykırı düştüğü, Hint tenasühi (ruh göçü) inancıyla benzerlik taşıdığı kanaatinde olduklarından, bu görüşü reddetmişlerdir. Mümnun Sureni'nin 99-100. ayetlerini delil göstermişlerdir. Ancak çok yazıda İslâm ve Hıristiyan bilginleri de, tam tersini iddia etmektedirler.

Bakara Sureni'nin 28. ayetinde yeniden dirilişten bahsedilmektedir. Ancak ortak, kıyametten önce de ruhun yeniden doğurulacağı bu kez aynı dünya hayatına gelebileceğini, bu geliş sırasında ruhun, bedenlenmeyle hayata döndüğünü, Müminun Sureni'nin 99-100. ayetlerini delil göstermişlerdir. Ancak çok yazıda İslâm ve Hıristiyan bilginleri de, tam tersini iddia etmektedirler.

Bakara Sureni'nin 28. ayetinde yeniden dirilişten bahsedilmektedir. Ancak ortak, kıyametten önce de ruhun yeniden bedenlenmeyle hayata döndüğünü, Müminun Sureni'nin 99-100. ayetlerini delil gösterdiğini, bu geliş sırasında ruhun,

ADANA ALTINKOZA'DA 13 KARA KARE HAFTASI

Yazar Etem Çalışkan

yazı boyutu | Yazdır | E-posta | Add new comment

Oyla (0 oy)

Gözler vizörden bakacak, görecek, parmak uçları bir nokta düğmeye basacak ve karelere, küpler, testiler, avuçlarda çamur fırfır dönerken Ürgüplü Refik Başaran'ın türküleri ile dolacak. Peri Bacaları, gündüz gördüklerini gece düşünecekler. Peri bacalarının gecesi gündüzü de karelerde komşu olacaklar. Nisan yağmuru ile ıslanmış erguvanlar karelerde ışıldayan inci tanelerini karelerinde gören AFAD üyesi fotoğraf sanatçılarının karelerini birdenbine takla atan kara kaderleri rengarenk hayallerini kazanıverdi. 13 kara kare kaldı.

Bu olaydan sonra, her yıl düzenli olarak 13 AFAD üyesi ve fotoğraf kursiyesi anısına 13 KARE sanat günleri düzenlenmektedir. Adana Altınkoza A.Ş.'nin bünyesinde sanat etkinlikleri içinde değerli fotoğraf sanatçısı ve öğreticisi Ortopedist Dr. Haluk Uygur yönetiminde ve sanat danışmanlığında bu yıl 6-12 Kasım günlerinde Mehmet Emin Arıcı koordinatörlüğünde 14'üncüsü yapıldı 13 KARE Sanat Günleri'nin. Hem de sanatın her dalından öncülerinin katılımıyla. Kendisi ile yirmi beş yıl kadar önce yayın yönetmenliğini yaptığım dergide röportaj yaptığımız Fotoğraf sanatçısı Sıtkı Fırat, 55 yıllık arkadaşım dost Gültekin Çizgen, İzzet Keribar fotoğraf sergileri, Özcan Ağaoğlu, Ara Güler ve Mehmet Baltacı arşiv fotoğraf sergileri... Konserler, gösteriler, konuşmalar, söyleşiler...
Ve Orhan Kemal'in oğlu Işık Öğütcü'nün babasının adını taşıyan okulundaki söyleşileri, sohbetleri...
Genco Erkal, Firuzan, Esin Çelebi ve bir çok konuşmacılar.
Sanatın bütün dallarında bir hafta boyunca 13 KARE adına, anısına çok başarılı sanat günleri, gündüzleri,geceleri.
Adana Büyükşehir Belediyesi fuayesinde Adana'nın değerli geleneksel sanatçısı Mesut Dikel, İlham Enveroğlu, Ömer Faruk Öztürk'ün husn-i hat, münyatür, resim ve heykel sergileri...
Sevgili Ortopedist Dr. Haluk Uygur Hoca'nın yorulmaz bedeni, bitmez enerjisi. Bazen takılırım kendisine, sanat yönünden değil, meslek yönünden. Halk arasında hani rastgele konuşan için derler ya, "dilin kemiği yok ki..." "İyi ki yok" derim, doktora, "Ya dil kemikli olsaydı!. Kırılınca nasıl alçıya alacaktınız ağızın içinden oynayıp duran dili!.."
Efendim, bendeniz de 13 KARE sanat günleri içinde her gün iki okula gittim hafta boyunca. Okulların yöneticileri ile, öğretmenleri, öğrencileri ile sohbetler yaptık, kaligrafi çalıştık, bazen çalışma masasında kağıda mürekkep hokkasını devirdik, ellerimiz mürekkeple boyandı.
Bu hızlı, saatlı koşuşturmada Altınkoza A.Ş'nin sağladığı bir kolaylık vardı. Direksiyonda Biyolog Atilla, asistan olarak da Kimyager Burçin.
Kara talihin kara kareleri anısına düzenlenen sanat ve kültür haftasının her anında sanata, kültüre ve sanatçılara desteği ve güler yüzlü duruşu ile haftanın güvencesi olmuştu. Adana Büyükşehir Belediye Başkan Vekili Zihni Aldırmaz. Sanatçılarla ve sanat sever Adanalılarla elele yürüdü Abidin Dino Parkı'ndan 75. yıl Sanat Galerisi'ne kadar...
Hava, Adana havası.. Güz mevsiminin tam ortasında Adana. Güneşin önünden kurşunî bulutlar çekiliverince gözlerde güneş gözlükleri, ceketler omuzda.. Kazaklar bile "haddini aşıyor."
İkindiden sonra Toroslar'dan Çukurova üstüne koyu kurşunî "Peyme gusi bulut yığınları... Toros boğayı gene" kızdırdılar ki, büyük gümbürtüyle şimşeklerini çaktı Seyhan üstüne ,Adana üstüne. Saçak altlarında sağnak muhabbeti. Sağnak sonrası muhaliflere göre, gene Adana sele teslim oldu!.. 5 Ocak 6013'de kurtuluş yıldönümünü kutlayacak Adana.. Sele teslim olmak yok!
Doğa koşulları veya beklenmedik kara kaderlerin ardından doğan sanat eserleri, sanat, kültür etkinlikleri de sanatın, kültürün doğasındandır. Seyhan ırmağı üzerinde kurulu tarihî Taş Köprü'nün ırmak akışı yönünde, çok yakınındadır Adana Kültür Merkezi. Eski tarihî Adana Kız Lisesi'nin tarihî binasında... Adana, buradan da aydınlanıyor. Tarihî Taş Köprü'nün sorumlu emanetçisidir.
Bu o Taş Köprü ki, nelere nelere tanıktır.
Adana Taş Köprüsü, günümüzden 1700 yıl önce yapılmış. Yirmibir gözlüdür. Yirmi gözü açık, bir gözü kapanmış. O kapalı gözünün, vakt-i zamanında Çukurova'nın göz belası trahom denilen göz hastalığından kapandığı(!) söylenir!.. Taşköprünün üstünden 17 yüzyıldan beri, doğudan, batıdan, kuzeyden, güneyden ve de tersine krallar, kraliçeler, hükümdarlar, ordular, dostlar, düşmanlar, açlar, toklar, ırgatlar, ağalar, beyler ve gelin alayları... Ağıtlar, türküler, uzun havalar... Gurbet yolcuları... İyi bakınca görülür ayak izleri adamların, hayvanların ve yaylı arabaların, tankların ve postalların, çıplak ayakların, cadillacların, bisikletlerin... Ve de karıncaların ayak izleri.
Tarihî Kız Lisesi'ndeki 13 Kare gözlerinden görülürdü, kare kare.
Ve bu gözler, kare kare, Seyhan ırmağı üzerinde 17 yüzyıldan beri köprü kurmuş olan Taşköprü üzerinde, Kuvvâyı Milliyi ve Sinan Paşa'yı, Gazi Mustafa Kemal'i gördüler...
"Ferman padişahın, dağlar bizimdir" diyen Avşarlardan Dadaloğlu'nu, Misis Köprüsü'nde elindeki ölümsüzlük reçetesini ırmağa düşüren Lokman Hekim'in düşünceli ruh halini gördüler.
Karacaoğlan, omuzunda heybesi, sazı ve Elif'in eli elinde, Taşköprü'nün en büyük gözünün üstünde durdular, köprü korkuluğuna tutundular, baktılar. Seyhan ırmağı ayna tuttu Elif'e...
"Elif'in uğru nakışlı
Yavru balaban bakışlı
Yayla çiçeği kokuşlu
Kokar Elif Elif diye"
Sudaki karesi böyleydi Elif'in.
Ve Torosların, Antitorosların türkülerini, ağıtlarını, bozlaklarını Çukurova'nın uzun havasına, gazellerine karıştıran Seyhan ırmağı... 1700 yıldan beri, trahomdan biri görmez olmuş, yirmibir gözünden, "Ne aktığı belli ne akmadığı" geçip giden Seyhan ırmağı.. Irmağın kıyısındaki Tarihî Kız Lisesi binasından bakan gözler, Taşköprü'nün suda ıslanmayan gölgesini görürler...
Tarihî Kız Lisesi'ndeki 13 Kare odasından İnce Memet, Baba Evi, Cumhuriyet, Yaşar Kemal, Orhan Kemal ve de Gazi Mustafa Kemal Atatürk görülür...
Tekrar döneceğim Adana Taşköprüsü'ne. Köprünün iki başında gelip geçen her şeyden ve herkesten ücret alan iki şeytandan ahaliyi kurtaran Arap Bacıyla sohbet edeceğim...

Okunma 390 defa

Kategori Sayı 12(Ocak - Şubat 2013)

Sosyal Paylaşım

Etem Çalışkan
E-posta: etem@altinsehiradana.com

ORHAN KEMAL SADECE EDEBİYATÇI DEĞİLDİ

Yazar Ali İhsan Ökten

yazı boyutu | Yazdır | E-posta | Add new comment

Oyla (0 oy)

"Avare Yıllar", "Bereketli Topraklar Üzerinde", "Hanımın Çiftliği", "Murtaza", "Vukuat Var" romanlarının, "72. Koğuş", "Ekmek Kavgası", "Çamaşırcının Kızı" öykülerininyazarı Orhan Kemal. Neredeyse bir ömrü edebiyat içinde geçmiş. Ancak ünlü yazarın bir de futbolculuk geçmişi var. Adana'da Seyhan Spor ve Toros Spor'da oynamış ve iyi bir golcüymüş. Babası Abdülkadir Kemali'nin siyasî nedenlerden dolayı Beyrut'a gitmesine en çok sevinenlerden biri de oğlu Mehmet Raşit'miş. Mehmet Raşit, o günleri anılarında şöyle anlatır; *"Ben adeta evin içinde krallığımı ilan etmiştim. Yaş 15–16 idi. Müthiş bir mutluluk içindeydim. Bütün merakım futboldu. Okula falan atmıştım tekmeyi. Tam bir başıboşluk içindeydim; fakat bu saltanat uzun sürmedi. Bir süre sonra babam bizi yanına aldırdı."*

1932 Haziranı'nda Beyrut'tan tekrar tek başına Adana'ya döner. *"İşte o yıllar... Yığınla futbol hastasından biri de bendim. Ağustos güneşinin kasıp kavurduğu sıcak altında oynanan futbol... Mahalle futbol kulübümüz... Lâf aramızda, iyi penaltı atardım. İyi bir santrafordum ha... Bir iki gol her maç sağlamdı. Sonra Giritli'nin kahvesi... Okula filan bir tekme yallah dediğimiz yıllar... Okulda roman, hikâye, umumiyetle edebiyattan nefret ederdim. Varsa futbol, yoksa futbol... Edebiyat sevgisi bende çok sonra, hayata atılıp Hanya'yı Konya!yı anladıktan sonra başladı".*

Çok değil, tam beş yıl sonra, 'futbol hastası' Mehmet Raşit 1937'de Bedriye ile evlenir ve ertesi yıl kızı Yıldız'ı kucağına alır; ancak mutluluğu kısa sürecektir. Sırf Nâzım Hikmet ve Gorki okuduğu gerekçesiyle tutuklanır çünkü... O günlerde bir şair de Çankırı Cezaevi'nden Bursa Cezaevi'ne gitmek üzere bavulunu hazırlamaktadır ki o bavulu Mehmet Raşit taşıyacaktır şairin Bursa'daki hücresine... O şair, zamanla dost oldukları bu 'futbol hastası' delikanlının yeni yeni yazmaya başladığı şiirleri okur; ama beğenmez. Onu düzyazıya, öykü ve roman yazmaya yönlendirmiştir. Mehmet Raşit'in "Sen" adlı bu şiirinde seslendiği 'mavi gözlü arkadaşı', onun kitaplarını okuduğu için hapse düştüğü Nâzım Hikmet'tir!

Orhan Kemal'in futbol sevgisi içinden hiç gitmez. Bursa cezaevinde yatarken bile top oynamaya devam eder. Orhan Kemal, bir anı kitabında şöyle yazar: "...(Bursa) hapishane(sinin) bahçesi (futbol için) adam akıllı müsaitti. Bizden evvel de zaten adetmiş, oynarlarmış. Lakin başgardiyan zaman zaman engel olur, futbol topunun bahçe duvarından dışarı aşıp, geri gelmesiyle "esrar kaçakçılığı" yapılmak ihtimalini –zayıf, çok zayıf bir ihtimal olmakla beraber- sebep olarak gösterir, eğlence babında belki tek vasıtamızı da elimizden almak isterdi. Başgardiyanın gönlü edilip, top oynamaya izin koparıldığı ikindi üzerleri, iki takım halinde bahçeye inerdik...(Ben) okulu futbola değişecek kadar bu işin tiryakisiydim. Uzatmayalım, günün birinde aramıza uzun boylu, sarı saçları kıvır kıvır, kırk yaşlarında, mavi gözlü bir de şair karıştı... Hem de takımın en zor yerinde oynuyordu: Ortahaf! Şiirdeki kadar usta, yahut nefesli olmadığı için, onu ve ona dayanan defansı kolaylıkla geçer, onu çıldırtırdık. Öyle sinirlenirdi ki... Kurşunî kasketinin siperini hırsla geriye çevirir, santrafora geçer, beklere (savunma oyuncularına), haflara (kanat oyuncularına) çıkışır, oyuncuların yerlerini değiştirirdi ama, oyun başladıktan az sonra her şeye rağmen... İnerdik kalelerine ve... GOOOOL! İfrit olurdu... Kıpkırmızı yüzü, masmavi gözleri ve yüzünün kırmızılığında kaybolan sarı kaşları... Hele çalım yapar yutturursak öyle içerlerdi ki, sahada bir faul kralı kesilir, elle, kolla, tekmeyle girişirdi. Bir gün esaslı bir tekmesini yemiştim, hani laf aramızda, çok nefis bir tekmeydi..." (Nazım Hikmet'le 3,5 Yıl'dan – Orhan Kemal)

Parasız kaldığı yıllarda (1957–1958) İlhan Selçuk'un (ki O'da Adana'da Mensucat Spor'da futbol oynamıştır) çıkardığı günlük spor gazetesi Türkiye Spor'un düzeltmelerini yapar. Futbol sevgisi yıllar sonra geçimini sağlamasına yardımcı olacaktır.

Orhan Kemal'in fotoğraf albümünden bir kare var ki oldukça ilginç. Bir futbol maçından santra öncesi bir kare; Hakem Halit Kıvanç, takım kaptanları Haldun Taner ve Orhan Kemal. Orhan Kemal forvette oynuyor. 8 Haziran 1964 tarihli bu fotoğraf karesi Keşanlı Ali Destanı oyuncuları ile edebiyatçılar arasında oynanan bir maçtan... Orhan Kemal'in kadrosunda Ülkü Tamer, Şükran Kurdakul gibi edebiyatçılar var, saha kenarındaki en büyük destekçileri ise Fazıl Hüsnü Dağlarca... Keşanlı Ali takımında kaptan Haldun Taner dışında Engin Cezzar, Erol Günaydın, Aydemir Akbaş var... Maçın başlama vuruşunu yapan da Keşanlı Ali'nin bir başka oyuncusu Gülriz Sururi. Oyuncuların hiçbirinin ayağında spor ayakkabı yok, kimi kösele ayakkabıyla kimi naylon çorapla oynuyor. Halit Kıvanç'ın hayatında yönettiği üç maçtan biri bu (Diğer ikisi gazeteciler arasında oynanan Cumhuriyet-Vatan, Tercüman-Yeni Sabah maçları)... Maçı edebiyatçılar 5–3 kazanıyor. Orhan Kemal maçın son dakikasında kösele ayakkabısıyla uzaktan attığı şutla nefis bir gol atıyor ve sahayı omuzlar üzerinde terk ediyor.

O günü Halit Kıvanç anılarında şöyle anlatıyor: "Tarih, 8 Haziran 1964 idi. O günlerde sanat dünyamızda " Keşanlı Ali Destanı" fırtınası esiyordu. Bir görenin tekrar görmek için oynadığı tiyatroya koştuğu büyük yapıt... Oyunda görev üstlenenlerin kurduğu futbol takımı, o günlerin büyüklü küçüklü edebiyatçılarıyla maça çıkıyordu şimdi... Ve bu maçın hakemi de, bu satırların yazarıydı. Kimler yoktu o maçın futbolcuları arasında... Keşanlı Ali'lerin kalesini Hüseyin Kutman koruyordu. Takımın öteki aslanları arasında Engin Cezzar Çetin İpekkaya, Aydemir Akbaş, Hüseyin Salıcı, Erol Günaydın ve takım kaptanı Haldun Taner vardı. Edebiyatçılarda ise, Ülkü Tamer, Mehmet Seyda, Şükran Kurdakul, Egemen Berköz, Nurer Uğurlu ve de kaptan olarak Orhan Kemal yer alıyordu. Büyük yazar Orhan Kemal'i futbol maçında top sürerken görenler önce şaşırmıştı. Ama ustanın gençliğinde Adana Karması'nın golcüsü olduğunu öğrenince şaşkınlıkları geçecekti. Hele Orhan Kemal'in attığı çalımları seyredince...

...Sonrasında edebiyatçılar gerçekten harika oynadılar, Ülkü Tamer takımını tekrar öne geçirdi. Ve maçın son dakikalarında Orhan Kemal uzaktan attığı mükemmel gol ile takımının zaferini ilan etti. Edebiyatçılar Keşanlı Ali'leri 5–3 yenmişlerdi.

Edebiyatçılar takımında oynayan Ülkü Tamer ise o günü şöyle anlatır: "Ben santrfor oynuyordum. Kaptanımız Orhan Kemal'di. İkinci devrenin hemen başında Keşanlıların iki golü geldi. Şanslı günümdeydim anlaşılan. Bir gol daha attım. Biraz sonra da ceza alanı içinde resmen biçildim. Halit Kıvanç penaltımızı verdi. Çok penaltı gördüm bugüne kadar. Lefter'in, Metin'in, İstanbulsporlu İbrahim'in penaltılarını nasıl unutabilirim! Ama o gün Orhan Kemal'in attığı penaltı kadar güzelini görmedim desem, kimseye haksızlık etmiş olmam! Orhan Ağabey, kaleciyi sağa yatırıp sol köşeye gönderdi topu. Şimdi kaleciler penaltı atışlarında kendilerini bir yana atıp işi biraz da şansa bırakıyor ya, öyle değil! Usta yazar, futbolculukta da ustalığını konuşturdu, kaleciyi resmen aldattı. Hepimiz topun sağ köşeye gideceğini sandık!

...Maç bitti. 5-3'lük yenginin coşkusuyla, kaptanımız omuzlarımızda, sahada bir tur attık... Sonra da soluk soluğa, yerlere yığıldık".

Orhan Kemal, futbol sevgisini bazı romanlarında da işlemiştir. Gençlik çağının bu futbolla savruk yıllarını "Avare Yıllar" adıyla romanlaştırmıştır. "Yüz Karası" adlı romanında toplumsal gerçekçi edebiyatın belirgin çizgilerine futbolla gönderme yapmıştır. Bu romanında futbol sevgisini ön plana çıkarır. Romandaki yoksulluk ve sefalet sahneleri ne kadar tanıdık ve bildikse bu koşulları 'kırmanın' ve onlardan kurtulmanın araçları da günümüzdeki araçlarla benzeşir. Futbolun yarattığı muazzam gücü, Orhan Kemal (daha) 1950'li yılların sonunda görür. Dolayısıyla futbol, romanın 'sağlam' oyuncusunun gözünde, destekçisi az da olsa tıbbiyelinin Adana'nın ışıltılı Abidinpaşa Caddesi'ndeki öngörülebilir zenginliği kadar değilse de en azından bireysel kurtuluş manasında 'geleceği' olan bir alandır. Bu romandaki futbol tutkunu, yoksul ve adam yerine konmayan fakat karakterli, dirayetli ve en nihayetinde tıbbiyeli ağabeyinden daha kişilikli çıkan Mehmet var. Ailesinde ve çevresinde ona olmadık umutlar bağlayan, nihayetinde zengin bir adamın kızına kaçan ağabeyinin tersine, daha sağlam ve ahlâklı bir genç portresi çizer Orhan Kemal.

Kaynaklar:

www. orhankemal.org
www.siirakademisi.com
Turgut Çeviker. Türk Edebiyatında Futbol. YKY Yayınları.İstanbul. 2002

Okunma **456** defa

Kategori Sayı 12(Ocak - Şubat 2013)

Sosyal Paylaşım

Ali İhsan Ökten
E-posta:
aliihsanokten@altinsehiradana.com

DİŞ DOKTORU ŞEBNEM RAGIBOĞLU İLE RANDEVUM VAR

Yazar Tuğba Akkoca Özden

Diş doktorunda randevum var. Ama ayaklarım geri geri gitmiyor. Çünkü tedaviye değil röportaja gidiyorum. Ama yine de kalbimde bir çırpıntı. Zile basıyorum.
Beni kapıda karşılıyor ve kliniğine geçiyoruz. Masasında karşılıklı oturup sohbete başlıyoruz ama "Hadi "diyor "Daha rahat edeceğimiz bir yere geçelim." Ve stüdyosuna gidiyoruz, çayımızı demleyip sohbetimize kaldığımız yerden devam ediyoruz. Ben soruyorum, o anlatıyor;
Tuğba Akkoca Özden: 17 yıllık diş hekimisiniz. Herkesin korktuğu bir mesleği seçmeyi niye tercih ettiniz?
Şebnem Ragıboğlu: Evet, hastalarıma takılırım bazen, kimse bizi sevmiyor diye. Ben de sevmezdim eskiden. 17 yaşıma kadar, diş hekimi randevuma gideceğim günler yaklaştıkça iştahı kesilen ve karnına sancılar giren ben, 17 senedir diş hekimliği yapıyorum. Hayatın garip ironileri var. Hani derler ya" bir fobini yenmek istiyorsan üzerine git" diye. Çok doğru demişler. Dişçi oldum dişçi fobimi yendim. Daha kaç sene mi bu mesleği yapmak isterim? Yok ölünceye kadar değil, daha tutkun olduğum şeyler var, onlar için de zaman bırakmak istiyorum hayatımda. Mesela fotoğraf için.
Tuğba : Evet bir de fotoğrafçı tarafınız var. O nasıl başladı?
Şebnem : Diş hekimleri dergisinde hem diş hekimi olan, hem de fotoğraf ile uğraşan Emine Ceylan ile yapılan röportajın yan sayfasında, onun çektiği fotoğraflardan birini gördüğüm anda başladı. Kalp atış ritmim değişti, nabzım hızlandı. Yani mecazi olarak değil, hakikaten fizyolojik olarak nabzım hızlandı. O fotoğrafa herhalde yarım saat bakmışımdır. Siyah beyaz bir at fotoğrafıydı. "Ben" dedim, "fotoğraf çekmeliyim". Hâlâ güzel bir fotoğraf gördüğümde nabzım yine hızlanıyor.
Tuğba : Hayatınızda hekimlik mi daha ağırlıklı, fotoğrafçılık mı?
Şebnem : Seneye vurursak hekimlik ama kalbime sorarsak fotoğraf.
Tuğba : Fotoğraf, hayatınıza ne katıyor, yani size ne veriyor?
Şebnem : Manevî olarak mutluluk, ve tabiî, fotoğrafın bana kazandırdığı en büyük değer hocam Haluk Uygur'dur. Şöyle düşünüyorum; önce fotoğraf bana Haluk Uygur'u kazandırdı, sonra Haluk Hoca bana fotoğrafı. Maddî olarak ise, fotoğraftan para kazanabileyim istiyorum, böylece vaktimin daha çoğunu fotoğrafa ayırabilirim diye düşünüyorum. Şu anda fotoğraf evin küçük haylaz çocuğu gibi. Parayı kazanan dişçi, harcayan fotoğrafçı.
Tuğba: Ne tarz fotoğraflar çekmeyi seviyorsunuz?
Şebnem : Fotoğrafa ilk başladığım yıllardan bu yana ağırlıklı olarak kurgu çekmeyi sevdim. Ama son zamanlarda, yaklaşık 6 aydır, kurmaya başladığım stüdyomda reklam tarzı fotoğraf çekip, satıyorum.

Kulağa eğlenceli geliyor değil mi? Evet kesinlikle çok eğlenceli. Ama kötü bir tarafı var. Stüdyoya girip elime fotoğraf makinesini alıyorum. Yarım saat fotoğraf çektiğimi zannedip, saate bakıyorum ki iki saat geçmiş. Hani fizikçiler der ya "uzaydaki zaman ile dünyadaki zaman farklıdır" diye. Yani stüdyodaki zaman ile dünyadaki zaman farklı işliyor. Stüdyoda anormal hızlı geçiyor. Ama bu çok iyi bir şey değil bence. Bu demek oluyor ki çok sevdiğiniz bir işi yapmak, zaten kısa olan hayatı daha hızlı tüketip bitirir.
Tuğba : Bir de Adana Sanat Akademisi'nde fotoğraf dersi anlatıyorsunuz sanırım, değil mi?
Şebnem : Evet ama asıl öğrenci olmayı daha çok seviyorum. Yani Haluk Uygur Hoca'mın derslerine katıldığımda onu dinlemeyi daha çok seviyorum. Zaten kendi anlattığım derslerde de en çok şeyi ben öğreniyorum.
Tuğba : Altın Şehir Adana Dergisi'nin hem yayın kurulundasınız ve hem de derginin yazarlarındansınız.
Şebnem : Yazar dersek, yazarlara ve bu işe ömrünü vermiş olanlara haksızlık etmiş oluruz, yok yazar demeyelim, yazı yazıyorum dersek sanırım daha doğru ifade etmiş oluruz. Çünkü daha yazı konusunda emekleme dönemindeyim.
Altın Şehir Adana Dergisi yaklaşık 2 senedir yayında. Kent kültürü ve sanat ağırlıklı bir dergi. Benim yazılarım ağırlıklı olarak sanat konusunda.
Tuğba : "Athena'nın Torunları" başlıklı, kadın sanatçıları tanıtan bir yazı dizisi yazdınız dergiye.
Şebnem : Evet, sanat tarihine adını yazdırabilmiş olan kadın sanatçıları hatırlatmaya çalıştım. Fotoğraf toplantılarımızda konusu geçen "Neden kadın sanatçı sayısı bu kadar az?" sorusuna cevap vermek istedim belki. "Bakın, var bir sürü kadın sanatçı" demek istedim ama gördüm ki hakikaten sayı çok çok az. Ve yine o yazı dizisini bitirdikten sonra bir şey farkettim. Bu az olan kadın sanatçıların büyük çoğunluğunun ortak bir yönü olduğunu keşfettim. Sanata gönül vermiş ve ciddi sanat eserleri üretip adlarını sanat tarihi kitaplarına yazdırabilen kadınların çok büyük çoğunluğunun ortak paydası çocuklarının olmaması. Ne alakası var diyebilirsin. Şöyle düşünüyorum; insan üretken olmak isteyen bir varlık. Kadın, bu üretkenlik isteğini, doğurganlıkla tatmin ediyor ve en büyük mucizevî eserini vermiş hissediyor. Yani doğurganlık varsa sanat üretme isteği azalıyor, doğurganlık yoksa yani erkekseniz, sanat yaratıcılığı artıyor. Belki bu yüzden ressamlar, yazarlar, bestekârlar, şairler ürettikleri eserlerden "bunlar benim çocuklarım" diye bahsederler.
Tuğba : Adanalı değilsiniz, ama 12 senedir Adana'da yaşıyorsunuz. Dışardan bir gözle Adana'yı nasıl görüyorsunuz?

Şebnem : Aslen Antakyalıyım ama sadece çocukluk yıllarım Antakya'da geçti. Sonra 6 sene İskenderun, 13 sene İzmir, üniversiteyi de İzmir'de okudum. Ve 12 senedir Adana. Adana, içine girdiğim çevre dolayısıyla entellektüel olarak hızla gelişmeme sebep oldu. Ha bu entellektüel gelişimin bana ne faydası oldu diye sorarsan; bilgi bir insana ne verirse, biraz mutluluk, biraz da mutsuzluk. Ama mutsuzluk derken yanlış anlaşılmasın, cehaletin azalıp, bilincin artması ile oluşan doğal bir süreçten bahsediyorum mutsuzluk derken. Yoksa bilgi, beni her zaman mutlu eder ve hayatım boyunca da öğrendiğim her yeni şeyin beni mutlu edeceğini düşünüyorum. Bir sürü boş vaktim olsa, yazılmış tüm kitapları okuyabileyim, çekilmiş tüm filmleri seyredebileyim isterdim. Ama tabiî böyle bir şey mümkün değil.
Tuğba : Peki biraz da hobiler. Kitapları ve film seyretmeyi sevdiğinizi söylediniz. En sevdiğiniz kitap, en sevdiğiniz film hangisidir mesela? Bir de en sevdiğiniz fotoğrafçı?
Şebnem : Ben bir kitap kurduyum sanırım. En sevdiğim yazarlardan biri Irvin Yalom, her bir kitabını ikişer kez okumuşumdur. Hatta "Divan" ve "Nietzsche Ağladığında" romanlarını üçer kez. Yani yaklaşık her on yılda bir. Bu yazarın kitaplarını tekrar her okuduğumda şaşırıyorum. Aaa diyorum, on sene önce dikkatimi çekmeyen daha neler varmış bu kitapta. Amerikalı bir doktor, psikiyatrist. Sadece iki romanı var, diğer kitapları hastaları ile yaptığı seanslar. Amerika'ya gidebilsem muayenehanesine gitmek isterdim. "Ben geldim, hadi beni analiz edelim" derdim. En sevdiğim fotoğrafçı olarak tek bir isim veremem, birçok fotoğrafçının sevdiğim birçok kareleri var. Ama tek bir isim dersen Annie Leibovitz. Belgesel tarzdan ziyade kurgusal tarz fotoğraf seviyorum.
En sevdiğim film cevabı yerine en sevdiğim yönetmen cevabı ; İnarritu filmlerinin karışık kurgusunu seviyorum, Fatih Akın filmlerinin duygusunu, Yavuz Turgul filmlerindeki karakterlerin komşularımızdan biri kadar tanıdık olmasını, Tim Burton filmlerinin görsellerini.
Şebnem Ragıboğlu'na teşekkür ediyorum, çaylarımızı yudumlarken harika bir sohbet çıkardık. Kalkmak için hazırlanıyorum. Saate gözüm kayıyor. Nasıl yani iki saat mi olmuş? Stüdyoda vakit hakikaten hızlı mı geçiyor? Şimdi onun ne demek istediğini daha iyi anlıyorum. "Evet" diyor gülerek, "sevdiğim işi yapıyorum ama hızlı yaşlanıyorum, her güzel şeyin bir bedeli oluyor".

Hayatın garip ironileri var. 17 yaşıma kadar, diş hekimi randevuma gideceğim günler yaklaştıkça iştahı kesilen ve karnına sancılar giren ben, 17 senedir diş hekimliği yapıyorum

Henüz, fotoğraf evin küçük haylaz çocuğu gibi. Parayı kazanan dişçi, harcayan fotoğrafçı

Önce, fotoğraf bana Haluk Uygur'u kazandırdı, sonra Haluk Hoca bana fotoğrafı

Okunma **1020** defa

Kategori Sayı 12(Ocak - Şubat 2013)

Sosyal Paylaşım

Tuğba Akkoca Özden
E-posta: tugba@altinsehiradana.com

YENİ AKIMLAR

Yazar: İlkay Zehra Ülbeği

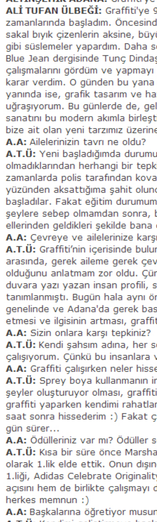
yazı boyutu | Yazdır | E-posta | Add new comment

Oyla (2 oy)

Graffiti'ye Bir Bakış Ve Genç Graffiti Sanatçımız ile Röportaj

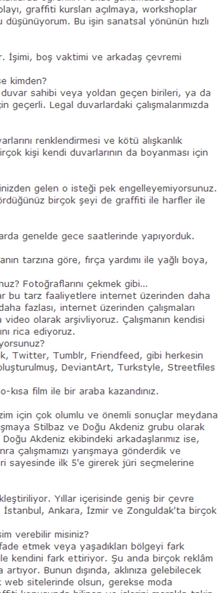
Graffiti'ye kısaca; duvar yazıları, çizgiler ve resimler yoluyla kendini ifade etme sanatı diyebiliriz. Sevdamızı, sevdiceğimizin adını, adımızı, söylemek isteyip dile getiremediklerimizi, isyanlarımızı, kalplerimizi, yıldızları, simgeleri, isteklerimizi, şarkı sözlerimizi, şiirleri, rakamları, yüzleri boş duvarlara aktarıp dile gelmenin, dile getirmenin başka bir şekli olan sanat dalı.
Kimi zaman da sebepsiz, öylesine, sadece kâğıt karalamak, defter kenarı süslemek, boş kâğıda ismimizi yazmak, imzamızı atmak gibi... Defterin ve kâğıdın yerini duvarların alması tek değişiklik belki de. Genellikle sokak ve caddelerde apartmanların, evlerin, okulların, dükkânların boş duvarlarına icra edilen ve korunması da hayli zor olan bu çizimler, boyamalar günümüzde gündelik yaşantımıza büyük renk katmaktalar.

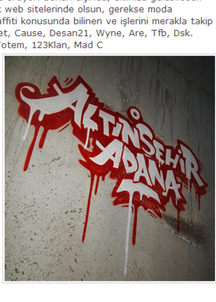
Dünyada, Ülkemizde, Şehrimizde Graffiti:
Dünya'da ve Türkiye'de bir sanat dalı olarak kabul edilmesi oldukça uzun yıllar alan graffiti, ilk kez eski Mısır'da yolculuğa çıkanların geçtikleri yerlerin duvarlarına adlarını ya da resimlerini çizmesiyle, daha yakın tarihte ise Amerika'da Yunan bir postacının (Taki 183) her gittiği yerde duvarlara ismini yazmasıyla başlamıştır.
En ünlü Graffitiler; Almanya'ya Doğu ve Batı şeklinde ikiye bölen Berlin Duvarı'nın her iki yanı protest kişilerce boyanarak, yazı ve sloganlarla, resimlerle bezenmiştir.
1969 – 1974 yılları arasında Washington ve Manhattan'da metro istasyonlarındaki graffitiler de büyük ün yapmıştır.
İran gibi baskıcı yönetim altındaki ülkelerde bile görülen sanat; genellikle barış yanlısı, savaş karşıtı bir eğilim çizmektedir.
Almanya'daki Türk'ler graffiti sanatıyla tanışmışlardır. Gurbetçilerin Türkiye'ye gidip gelmesi ile graffiti Türkiye'de de keşfedilmiştir ve yayılmıştır. Türkiye'de ilk olarak siyasi olarak kullanıldığ için bu sanatı yapan kişiler "komünist, anarşist" hatta ve hatta "satanist" diye nitelendirilmişlerdir. Fakat artık bu yargı ortadan kalmış, ülkemizde artık çok daha sanatsal yaklaşımlarla, daha olumlu bir şekilde kullanılmaktadır. İstanbul, Ankara, Bursa, Adana, İzmir gibi metropol şehirlerin istinat duvarlarında, köprü kolonlarında ve ara sokaklarında graffitiye rastlayabilirsiniz. Oldukça hızlı gelişen ve günümüzde kendi ticari sektörünü, kendi giyim tarzını, kendi lisansını, kendi literatürünü oluşturan graffiti, içini dökerek yaratıcılığını ortaya koymanın en etkili yollarından biri olarak kabul edilmektedir.
Graffiti'nin yoğun olarak uygulandığı şehirlerde her duvarda görsel bir şölen sergileniyor. Dümdüz, sıfatsız, çirkin betonlara bir nebze neşe, keyif, heyecan, renk, eğlence, düşünce katmaktadır.
Dünyada, birçok ülkede ve artık ülkemizde İstanbul, Ankara, İzmir, Zonguldak gibi şehirlerimizde çeşitli festivaller düzenlenmekte, çok keyifli görsel bir şölene ev sahipliği yapmaktalar.
Anadolu'mızda da artık sokaklardan, caddelerden geçerken duvarlardaki resimleri, çizimleri, yazıları görünce "Aaaaaaaa ! Ne güzel çizmişler, boyamışlar, renkler muhteşem !" nidalarıyla bakmaya doyamadığımız bu şahane graffitilere artık "sanat" gözüyle bakmamızın vakti gelmiştir.
Başarıları ile adından söz ettiren genç Graffiti Sanatçımız Sn. Ali Tufan ÜLBEĞİ ile yaptığımız söyleşi ile sizleri baş başa bırakıyorum.
Umarım bu yazı ile yargılarınız, önyargılarınız kırılır ve bu sanatı yakından tanıma olanağı buluruz. Sevgi ve Saygılarımla,

GRAFFİTİ RÖPORTAJ
Adı Soyadı: Ali Tufan Ülbeği(Endüstri Mühendisliği Öğrencisi)
Doğum Tarihi: 27 Mart 1988

ALTINŞEHİR ADANA: Graffiti'ye nasıl ve nerede başladınız?
ALİ TUFAN ÜLBEĞİ: Graffiti'ye 99 yılında, ortaokulun ilk zamanlarında başladım. Öncesinde ise, kitaplardaki resimlere sakal bıyık çizenlerin aksine, büyük puntolu harflere, blok, gölge gibi süslemeler yapardım. Daha sonra, o zamanlar yayınlanan Blue Jean dergisinde Tunç Dindaş'ın yayınladığı graffiti çalışmalarını gördüm ve yapmayı istediğim şeyin bu olduğuna karar verdim. O günden bu yana graffiti ile ilgileniyorum. Bunun yanında ise, grafik tasarım ve hazır giyim desen tasarımlarıyla uğraşıyorum. Bu günlerde de, geleneksel sanatımız olan hat sanatını bu modern akımla birleştirerek, "Street Hat" isimindeki bize ait olan yeni tarzımız üzerine yoğunlaşmış durumdayım.
A.A: Ailenizinin tavrı ne oldu?
A.T.Ü: Yeni başladığımda durumun pek de farkında olmadıklarından herhangi bir tepki vermiyorlardı. İlerleyen zamanlarda polis tarafından kovalandığıma ve derslerimi graffiti yüzünden aksattığıma şahit olunca, olumsuz tepkiler vermeye başladılar. Fakat eğitim durumumun düzelmesi ve graffiti ile güzel şeylere sebep olmamdan sonra, bakış açıları değişti. Bugün ise ellerinden geldikleri şekilde bana destek oluyorlar.
A.A: Çevreye ve ailelerinize karşı mücadele etmeniz gerekti mi?
A.T.Ü: Graffiti'nin içerisinde bulunduğum 1999-2005 tarihleri arasında, gerek aileme gerek çevreme bu işin güzel bir uğraş olduğunu anlatmam zor oldu. Çünkü toplumda genel olarak duvara yazı yazan insan profili, satanist veya anarşist olarak tanımlanmıştı. Bugün hala aynı önyargıya sahip insanlar yok değil. Fakat 2005 tarihinden itibaren, Türkiye genelinde ve Adana'da gerek basılı ve görsel medyanın, gerekse belediye ve diğer kuruluşların graffitiyi fark etmesi ve ilgisinin artması, graffiti sanatçılarının kendini daha rahat ve güzel bir şekilde anlatmasına vesile oldu.
A.A: Sizin onlara karşı tepkiniz?
A.T.Ü: Kendi şahsım adına, her sorana veya merak edene, sorduğu ölçüde güzel bir şekilde anlatmaya çalışıyorum. Çünkü bu insanlara verdiğiniz ilk izlenim, o kişilerin bu sanata olan bakışı olacaktır.
A.A: Graffiti çalışırken neler hissediyorsunuz?
A.T.Ü: Sprey boya kullanmanın insana verdiği bir haz vardır. Başlığa bastığınızda spreyin çıkışı ve duvarda bir şeyler oluşturuyor olması, graffiti ile alakalı olsun olmasın bütün insanların hoşuna giden bir eylemdir. Bu yüzden graffiti yaparken kendimi rahatlamış ve dinlenmiş olarak hissederim, yorgunluğumu çalışmayı bitirdikten birkaç saat sonra hissederim :) Fakat çalışmayı istediğim gibi gerçekleştirdiysem, bende oluşturduğu memnuniyet birkaç gün sürer...
A.A: Ödülleriniz var mı? Ödüller sonrası aile ve çevrenin düşünceleri nedir?
A.T.Ü: Kısa bir süre önce Marshall firmasının düzenlediği bir yarışmaya, graffiti çalışmamız ile katıldık ve ekip olarak 1.lik elde ettik. Onun dışında kendi adıma kazandığım bir kaç ödül ise, Starbucks Coffee Tasarım yarışması 1.liği, Adidas Celebrate Originality Tasarım yarışması 2.liği. Kazandığımız bu ödüller, hem çevremizin bu işe bakış açısını hem de birlikte çalışmayı düşündüğümüz firmaların graffitiye bakış açısını olumlu yönde etkiledi. Şu an herkes memnun :)
A.A: Başkalarına öğretiyor musunuz?
A.T.Ü: Kendimi geliştirmeye başladığım günden bu yana, etrafımdaki benden küçük graffiti severler ile ilgili en çok istediğim şey, bilinçli, saygılı, çalışkan bir graffiti sanatçısı olduklarını görmek. Bunun içinde, kendi bildiğim kadarıyla onlara tavsiyelerde bulunuyor, bilgilerimi aktarmaya çalışıyorum. Fakat bunu daha büyük kitlelere ulaştırmak istiyorum. Bunun için bu günlerde pek bir ilerleme kaydedemesem de, önümüzdeki tarihler, eğer talep olursa workshoplar düzenlemeyi planlıyorum.
A.A: Graffiti'nin ülkemizde/dünyada bir okulu var mı?
A.T.Ü: Graffiti'nin okulu sokaktır. Bu iş genel olarak duvarlarda, sokaklarda öğrenilir. Fakat günümüzde güzel sanatlar kategorisinde yer alabilecek bir akım haline geldiğinden dolayı, graffiti kursları açılmaya, workshoplar gerçekleştirilmeye başlandı. Bu çalışmaların olumlu yönde olduğunu düşünüyorum. Bu işin sanatsal yönünün hızlı ve bilinçli gelişmesine yardımcı olacaktır.
A.A: Graffiti'nin hayatınızdaki yeri nedir?
A.T.Ü: Graffiti şu an benim hayatımın büyük bir kısmını oluşturuyor. İşimi, boş vaktimi ve arkadaş çevremi kapsıyor diyebilirim.
A.A: Duvarlara sanatınızı yaptıktan sonra azar işittiniz mi? Ettinizse kimden?
A.T.Ü: İlk başladığımız yıllarda birkaç kez oldu diyebilirim. Genelde duvar sahibi veya yoldan geçen birileri, ya da polis :) Fakat bunlar illegal, yani izinsiz olarak yapılan çalışmalar için geçerli. Legal duvarlardaki çalışmalarımızda pek bir sıkıntı yaşamıyoruz.
A.A: Çevrenin bakışı nedir?
A.T.Ü: Yaptığımız çalışmaların canlı renkler içermesi, şehrin gri duvarlarını renklendirmesi ve kötü alışkanlık içermeyen bir hobi olması nedeniyle çok olumlu tepkiler alıyoruz. Birçok kişi kendi duvarlarının da boyanması için teklifte bulunuyor.
A.A: İçinizden mi geliyor duvara çizmek? İçgüdüsel mi?
A.T.Ü: Graffitiyi hayatınızda belirli bir noktaya taşıdıktan sonra, içinizden gelen o isteği pek engelleyemiyorsunuz. Bazen kâğıda bazen duvara, bu enerjinizi aktarmanız gerekiyor. Gördüğünüz birçok şeyi de graffiti ile harfler ile harmanlıyorsunuz istemsiz olarak.
A.A: Kimse görmesin diye gece mi yapıyorsunuz?
A.T.Ü: İllegal çalışmalar pek yapmıyorum, fakat yaptığımız zamanlarda genelde gece saatlerinde yapıyorduk.
A.A: Hangi çeşit boyalar kullanıyorsunuz?
A.T.Ü: Genel olarak akrilik sprey boyalar kullanıyoruz, fakat çalışmanın tarzına göre, fırça yardımı ile yağlı boya, plastik boya gibi çeşitli malzemelerden de faydalanıyoruz.
A.A: Eseriniz bir gün silinmeye mahkûm oluyor. Önlem alıyor musunuz? Fotoğraflarını çekmek gibi...
A.T.Ü: Elbette. Günümüzün teknoloji çağına dönüşmesiyle, insanlar bu tarz faaliyetlere internet üzerinden daha rahat ulaşabiliyor. Ve sokakta bu sanata ilgili gösterenlerden çok daha fazlası, internet üzerinden çalışmaları takip ediyor. Bize bu yüzden bütün çalışmalarımı fotoğraf ve hatta video olarak arşiviliyoruz. Çalışmanın kendisi içinse, duvarın ait olduğu kişilerden, mümkün olduğunca korunmasını rica ediyoruz.
A.A: Eserleriniz paylaşmak için hangi sosyal medya ağlarını kullanıyorsunuz?
A.T.Ü: Kendi web adresim (www.bakeroner.com) dışında Facebook, Twitter, Tumblr, Friendfeed, gibi herkesin kullandığı sosyal platformlar dışında graffiti ve güzel sanatlar için oluşturulmuş, DeviantArt, Turkstyle, Streetfiles gibi birçok mecrada çalışmalarımızı paylaşıyoruz.
A.A: Marshall boyanın yarışmasını graffiti ile birleştirdiğiniz bir video-kısa film ile bir araba kazandınız. Duygularınız? Ve nasıl başardınız? Kim, hangi işi yaptı?
A.T.Ü: Daha önce de belirttiğim gibi bu ve bunun gibi başarılar, bizim için çok olumlu ve önemli sonuçlar meydana getiriyor. Bir araba kazandığımız için elbette ki mutluyuz :) Bu yarışmaya Stilbaz ve Doğu Akdeniz grubu olarak katıldık. Stilbaz grubu olarak biz, graffiti ile bir odayı renklendirdik. Doğu Akdeniz ekibindeki arkadaşlarımız ise, video çekim-montaj ve dublaj çalışmalarını gerçekleştirdi. Daha sonra çalışmamızı yarışmaya gönderdik ve eşimizin, dostumuzun, etrafımızda bizi takip eden kişilerin destekleri sayesinde ilk 5'e girerek jüri seçmelerine kaldık. Sonuç olarak da jüri çalışmamız 1.lik ile ödüllendirdi.
A.A: Graffiti sanatı festivalleri yapılıyor mu?
A.T.Ü: Ülkemizde çok sık olmasa da güzel graffiti etkinlikleri gerçekleştiriliyor. Yıllar içerisinde geniş bir çevre edindiğimizden, genel olarak bu organizasyonlara davet ediliyoruz. İstanbul, Ankara, İzmir ve Zonguldak'ta birçok graffiti festivalinde yer aldım.
A.A: Graffiti'nin ülkemizdeki ve dünyadaki yeri nedir? Birkaç ünlü isim verebilir misiniz?
A.T.Ü: Artık graffiti, sadece banliyölerde yaşayanların kendilerini ifade etmek veya yasaklıkları bölgeyi fark ettirmek için kullanılmıyor. Birçok sektörde, farklılığı ve özgünlüğü ile kendini fark ettiriyor. Şu anda birçok reklâm şirketi, konu olarak graffitiyi kullanıyor ve gün geçtikçe bu ilgi hızla artıyor. Bunun dışında, aklınıza gelebilecek birçok farklı sektörden firmalar, gerek iç ve dış dekorlarında, gerek web sitelerinde olsun, gerekse moda tasarımlarında olsun sıklıkla graffitiye yer veriyorlar. Türkiye'de graffiti konusunda bilinen ve işlerini merakla takip ettiğim isimlerden bir kaçı; Turbo, Kmr, Krys2, Tabone, Choma, Met, Cause, Desan21, Wyne, Are, Tfb, Dsk. Dünya çapında ise; Amok156, Cope2, Revok, Atlas, Smoe, Rusl, Totem, 123Klan, Mad C
A.A: Peki bu ünlülerin gerçek isimleri soyadları olmuyor mu?
A.T.Ü: Oluyor tabi ki :) ama gerçek isimleri pek bilinmez, bu şekilde tanınırlar açıkçası, hatta belli bir kısmı gerçek isimlerini gizler :)
A.A: Bu sanata başlamak isteyenlere neler önerirsiniz?
A.T.Ü: İlk önerim saygı. Saygı unsuru gerçekleştikten sonra gerisi kolay geliyor. Bol bol çizim yapıp, graffitiye dair her şeyi araştırmalarını tavsiye ederim. Kâğıda yaptıkları çalışmalar haricinde de, sprey kokusunu bolca almaları, bu işi tam olarak hissetmeleri için faydalı olacaktır.
A.A: Eklemek istediğiniz bir şey var mı?
A.T.Ü: Derginizde böyle güzel bir röportaj ile graffitiye ve bana yer ayırdığınız için gönülden teşekkürlerimi sunuyorum. İnşallah bu röportaj, graffiti konusunda insanların daha güzel şekilde bilgi sahibi olmasına yardımcı olur.
A.A: Çok teşekkür ederim bu güzel söyleşi için. Başarılarınızın devamını dilerim.

Okunma 633 defa

Kategori Sayı 12(Ocak - Şubat 2013)

Sosyal Paylaşım

İlkay Zehra Ülbeği
E-posta: ilkay@altinsehiradana.com

DÜRÜSTLÜK ÜZERİNE

Yazar Ahmet İhsan Çay

yazı boyutu | Yazdır | E-posta | Comments (1)

Oyla (1 vote)

Eski Yunanda dürüstlüğün simgesi "Akasya" dır. Yunanca'daki Akasyanın etimolojik kökeni "Akakia" terimidir. Akakia ise "suçsuzluk" anlamına gelir. İnsana suç işlemeden sakınması ve "dürüst" olması gerektiğini anımsatır. Bunun içinde dürüst olmak gerekir. Dürüst olmak gerçekleri kabul etmektir. Herkes için aynı ilkeleri geçerli kılmaktır, her zaman ve her koşulda doğru bildiğinin yanında olmaktır dürüst olmak. Bu nedenlerden dolayı da dürüst olmak çok zor bir şeydir ve en başta cesur olmayı gerektirir.
Cesur olmadan dürüst olamazsınız. Çünkü dürüst olmak için yalnız kalmayı göze alabilmek gerekir. Çıkarlarından yoksun kalmayı göze alamazsan dürüst olamazsın. Dürüst olmak, bedeli çok ağır bir erdemdir. Ama zaten tüm bunlardan ötürü de çok değerlidir.
Her çıkar ekonomik çıkar değildir. Duygusal çıkarlar vardır, kendi üstünlüğünü kabul ettirmeye dayalı çıkarlar vardır.
İnsanı baştan çıkarıp dürüstlükten uzaklaştıran bu çıkarlar manzumesidir.
İnsan önce kendine karşı dürüst olmaktan vazgeçer. Sonra da buna uygun kılıflar hazırlar. "Koşullar" der, "Böyle yapmak gerekiyordu" der, "Sen işin içyüzünü bilmiyorsun" der, daha sıkışırsa karşısındakini suçlar, tehdit eder, saldırır. Ama ne yaparsa yapsın dürüst değildir. Gerçekleri kabul etmeye yanaşmaz. Dürüstlük ahlaksal zekânın birinci ilkesidir.
Ama bakınız dürüstlük insana neleri sağlar?
Öncelikle dürüstlük özdeğer yaratır. Kendinize değer vermeyi öğrenirsiniz.
Özdeğer kendine saygı duymayı yaratır, özsaygın olur.
Özdeğer ile Özsaygı da Özgüveni yaratır. Özgüven temelsiz böbürlenme değildir. Temelsiz böbürlenme değersizliğini örtmeye yarayan bir özgüven taklididir.
Özgüven, gerektiği zaman ortaya çıkan büyük bir güçtür. Ama işte özgüven de baba parasıyla, dayı desteğiyle oluşmaz.
Özgüven kişinin kendi bileğinin hakkıyla kazandığı bir erdemdir. Özgüven dürüstlüğün kişiye kazandırdığı bir armağandır.
Dürüstlük kişinin yaşamının temel taşı olursa
Kişi; hakkı olanı kazanır ki çok değerlidir.
Doğru olanı kazanır ki başını hep dik tutmayı sağlar.
Kendini kazanır ki en büyük kazançtır.
Doğru yerde durana doğru şeyler gelir.
Yaşamanın güzelliği bundan başka nedir ki?
İnsana da bu Yakışır.

Not: Bu Yazı Dr. Erdal Atabek'in "Dürüst Ol Çocuğum" kitabından esinlenerek ve yararlanılarak kaleme alınmıştır.

Okunma **741** defa

Kategori Sayı 12(Ocak - Şubat 2013)

Sosyal Paylaşım

Ahmet İhsan Çay
E-posta:
ahmetihsancay@altinsehiradana.com

HİNDİ SALAMURA

Yazar Nevcihan Çay

yazı boyutu | Yazdır | E-posta | Add new comment

Oyla (0 oy)

Malzemeler

1 kap limon suyu(225ml.)
1 kap portakal suyu
2 kap kalın tuz ½ kap kekik
½ kap çili biberi
¼ kap kimyon
¼ kap tarçın
1 kap taze kişniş
½ kap helepone biberi
1 tüm limon kabuğu ile
1 tüm greyfurt kabuğu ile
½ kap sıkılmış sarımsak
4–5 lt. Kırmızı Şarap

Yapılışı

Bütün malzemeleri iyice karıştır
Tüm hindiyi bu sosta 24 saat buzdolabında beklet. Kâğıt havlu ile kurula.
Hindinin göğüs derisini aralayıp göğüs etine 2-3 karanfil saplayınız ve deri ile göğüs arasına slaş kesilmiş 4-5 limon parçası yerleştir
Hazırladığınız iç pilavı hindinin içerisine 1/3 boşluk kalacak şekilde doldurun.
Kürdan saplayıp mutfak ipi ile çapraz bağlarla hindiyi kapatın
Ayrıca ayaklarını da mutfak ipi ile sıkı olarak çapraz bağla.
Hindi torbasına koyarak her kilo için 25–30 dk. hesaplayarak 180-200 derecede pişirin.
Piştikten sonra çıkan suyu ile sos hazırla.

İç pilavın hazırlanışı

½ bardak zeytinyağı
4 tane soğan (orta boy, küçük doğranmış)
1 yemek kaşığı kuş üzümü.
1 yemek kaşığı çam fıstığı
1 bardak pirinç
1 limon suyu
2 çay kaşığı tuz
1 bardak su
5 türlü bahar (bir paket)
300 gr. kestane (sert kabuklarını soyun, sıcak su ile haşlayın, soğuk sudan geçirin ve tüylü kabuklarını soyun)
3 yemek kaşığı şeker

Yapılışı

Zeytin yağıyı ile soğan ve çam fıstığını pembeleşene kadar kavurun. İçerisine yıkanmış pirinci ilave edip tekrar kavurun. Limon suyu, kestane, kuş üzümü tuz ve 1 bardak su ilave edip pişirin. Bu karışım soğuduktan sonra içerisine şeker, beş türlü bahar ekleyip karıştırın.. hindinin içerisine doldurup pişirin.

Huzurlu ve Mutlu yeni yıl dileklerimle afiyet olsun.
Önemli Not: Metro Markette ucuz kırmızı şarap bulabilirsiniz.

Okunma 327 defa

Kategori Sayı 12(Ocak - Şubat 2013)

Sosyal Paylaşım

Nevcihan Çay
E-posta:
nevcihancay@altinsehiradana.com

Karikatür

Yazar Bayram Top

yazı boyutu | Yazdır | E-posta | Add new comment

Oyla (1 vote)

Okunma 318 defa

Kategori Sayı 12(Ocak - Şubat 2013)

Sosyal Paylaşım

Bayram Top
E-posta: bayramtop@altinsehiradana.com